

آیا ملل متحد وسیله‌ای در دست قدرتهای بزرگ نیست؟ {زیمیرو}

نگاهی بر روند کاری ملل متحد در چوکات پرسش‌ها و پاسخ‌ها

سازمان ملل متحد، سازمان بین‌المللی منحصر بفردي است که از ۱۸۸ دولت مستقل تشکیل شده است. این سازمان پس از جنگ جهانی دوم به منظور حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، توسعه روابط دوستانه میان ملت‌ها و ترویج پیشرفت اجتماعی، معیارهای زندگی بهتر و حقوق بشر بنا نهاده شد. دولت‌های عضو این سازمان به موجب اصول منشور ملل متحد، معاهده‌ای بین‌المللی که حقوق و وظایف دولت‌های عضو را به عنوان اعضای جامعه جهانی تبیین می‌کند نسبت به یکدیگر متعهد شده‌اند.

سازمان ملل متحد چیست؟

خانواده سازمان‌های تشکیل دهنده ملل متحد مشتمل است بر:

- سازمان ملل متحد شش رکن اصلی دارد که عبارتند از:

- مجمع عمومی،
- شورای امنیت،
- شورای اقتصادی و اجتماعی،
- شورای قیمومیت،

- دیوان بین‌المللی قضایی

- سکرتر جنرال (سرمنشی).

همه این ارکان در مقر ملل متحد در نیویارک قرار دارند، و دیوان قضایی در شهر لاهه هلند است.

- برنامه‌ها و صندوق‌های ملل متحد مانند صندوق بین‌المللی کودکان ملل متحد (یونیسف UNICEF)، برنامه عمران ملل متحد (UNDP) و دفتر کمیساریای عالی ملل متحد برای پناهندگان (UNHCR) که در زمینه‌های توسعه، همکاری‌های بشر دوستانه و حقوق بشر فعالیت می‌کنند.

- کارگزاری‌های تخصصی ملل متحد در زمینه‌های گوناگون مانند صحت، زراعت، هوانوردی و هواشناسی بین‌المللی فعالیت می‌کنند. این کارگزاری‌های تخصصی که با موافقت نامه‌های ویژه با سازمان ملل متحد مرتبط هستند، فعالیت خود را با آن هماهنگ می‌کنند ولی در عین حال سازمان‌هایی جدا و مستقل هستند.

سازمان ملل متحد، برنامه‌ها و صندوق‌های آن و کارگزاری‌های تخصصی نظام ملل متحد را تشکیل می‌دهند. سازمان ملل متحد به عنوان خانواده‌ای از سازمان‌ها طیف گسترده‌ای از وظایف را انجام می‌دهد که از راه‌های بیشمار بر زندگی ما تاثیر می‌گذارد. این طیف گسترده وظایف، موارد حفظ صلح در واکنش به یک منازعه گرفته تا تعیین ضوابط و مقرراتی برای امنیت هوایی و هماهنگی خطوط ارتباطات، از ارسال فوری مایحتاج ضروری به قربانیان بلاهای طبیعی گرفته تا همکاری در زمینه مبارزه با بیماری همه‌گیر ایدز، از کمک به کشورها برای انجام انتخابات آزاد و بیطرف گرفته تا تامین وام‌هایی با بهره کم و با هدف توسعه زیر بناهای کشورهای فقیر تر در بر می‌گیرد. سرانجام وظیفه ملل متحد ساختن جهانی سالمتر، با ثباتتر همراه با فرصت‌ها و عدالت بیشتر برای همه انسان‌هاست.

ادارات تخصصی ملل متحد

- سازمان بین‌المللی کار (ILO)
- سازمان مواد غذایی و زراعت ملل متحد (FAO)
- سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO)
- سازمان بهداشت جهانی (WHO)

اتحادیه های مسلکی ملل متحد

- صندوق بین‌المللی پول (IMF)
- سازمان بین‌المللی هوانوردی (ICAO)
- اتحادیه جهانی پست (UPU)
- اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU)
- سازمان هواشناسی جهانی (WMO)
- سازمان دریانوردی بین‌المللی (IMO)
- سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO)
- صندوق بین‌المللی توسعه زراعتی (IFAO)
- سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO)
- اداره بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) .

چرا ما به ملل متحد نیاز داریم؟

اغلب گفته شده است که اگر سازمان ملل متحد وجود نداشت به دلایل زیر باید تاسیس می‌شد:
در جهانی که گرفتار مصیبت درگیری‌ها است سازمان ملل متحد مذاکره مستقیم میان حکومت‌ها را ممکن می‌کند و عرصه رسیدگی به مشکلات ریشه‌دار را فراهم می‌نماید.

سازمان ملل متحد سازمان دهنده اقدام در مورد مسائل بزرگ جهانی، مانند محیط زیست و مواد مخدر است و بهترین سازوکار موجود برای برانگیختن تحرك و حفظ همکاری بین‌المللی برای حل و فصل این مسائل را ارائه می‌دهد. سازمان ملل متحد و نهادهای تحت اداره آن به تحکیم اقتصادها و تثبیت بازارهای مالی کمک می‌کنند. آنها در راه ریشه کنی بیماری‌ها، افزایش تولیدات غذایی و بالا بردن طول عمر تلاش می‌نمایند. از پناهندگان حمایت می‌کنند و به آسیب‌دیدگان بلايای طبیعی کمک‌های غذایی و امداد فوری می‌رسانند.

سازمان ملل متحد از گروه‌های آسیب‌پذیر مانند کودکان، پناهندگان، بی‌جاشدگان، اقلیت‌های زیرستم، بومیان، زنان و از پناهندگان حمایت می‌کنند. سازمان ملل متحد و ادارات آن دستگاه معیارهای فنی و قانونی در عرصه‌های حیاتی تعاملات جهانی از معیارهای امنیت هوایی گرفته تا معیارهای حقوق بشر را تعیین می‌نمایند. برای پی‌گیری و تحقق هدف‌های یاد شده هیچ سازمانی در جهان شایسته‌تر از سازمان ملل متحد نیست، زیرا هیچ سازمان دیگری فراگیری و مشروعیت ملل متحد را ندارد.

آیا ملل متحد حکومت جهانی است؟

سازمان ملل متحد حکومتی جهانی نیست و هرگز قرار نبوده که اینگونه باشد. از آنجایی که سازمان متشکل از دولت‌های مستقل است فقط آنچه را که دولت‌های عضو در مورد آن به توافق برسند، می‌تواند انجام دهد و در واقع به عنوان ابزاری در اختیار آنهاست.

آیا کشورهای حاکمیت خود را به ملل متحد تفویض می‌کنند؟

اعضای سازمان ملل متحد، ملت‌های مستقل هستند و منشور ملل متحد یکی از قوی‌ترین محافظان حاکمیت است و آن را به عنوان یکی از اصول اساسی مقدس می‌دارد. در عین حال بیشتر مسائلی که جهان امروز با آن روبروست از چنان پیچیدگی برخوردار است که نمی‌تواند صرفاً توسط ملتی واحد اداره شود. سازمان ملل متحد مکانی است که کشورهای جهان در آن گرد هم می‌آیند تا مسائل مشترک را حل و فصل کنند. همکاری با کشورهای دیگر نوعی اعمال حاکمیت است نه تحدید آن.

دولت‌ها در سازمان ملل متحد با همکاری در زمینه‌های خاص ساختارهایی بوجود می‌آورند که زندگی بین‌المللی را مطابق قواعد منظم و قانون مند می‌کنند. موافقت‌نامه‌های بین‌المللی ایجاب می‌نماید دولت‌هایی که آنها را امضاء می‌کنند نیازهای مشترک در زمینه‌های مختلف مانند :

مخابرات، حمل و نقل و تجارت مواد مخدر را برآورده کنند. کشورها داوطلبانه تصمیم می‌گیرند این گونه تعهدات را بر عهده گیرند زیرا فکر می‌کنند این بیشتر به نفع آنهاست. همچنین دولت‌های عضو به کمک سازمان ملل متحد سازو کارهایی تعیین می‌کنند تا موارد عمده نقض حقوق بشر را که ممکن است در داخل يك کشور صورت گیرد، و مورد توجه مشروع جامعه بین‌المللی است، برطرف کنند.

جهانی و بیطرف بودن سازمان ملل متحد زمینه مشترکی فراهم می‌کند که در آن کشورها می‌توانند از همکاری، حداکثر سود را ببرند، و تضمین یابند که حاکمیت آنها نیز مورد حمایت خواهد بود.

آیا ملل متحد ابزار قدرتهای بزرگ است؟

سازمان ملل متحد وسیله‌ای در اختیار همه دولت‌های عضو است که با مباحثه و رای دادن درباره موضوعات مهم، سیاست‌های آن را شکل می‌دهند. همه کشورها از حق رای یکسانی در مجمع عمومی برخوردارند و این امر مجمع را بصورت دموکراتیک‌ترین نهاد بین‌المللی به نمایش می‌گذارد. حتی در شورای امنیت، پنج قدرت بزرگ که دارای حق وتو هستند، در عین اینکه می‌توانند مانع اقدامی شوند که با آن مخالفند، باید نظرات دولت‌های دیگر را هم بحساب آورند و نمی‌توانند تصمیماتشان را تحمیل کنند. هیچ کشوری هر قدر قدرتمند هم که باشد نمی‌تواند سیاست‌های سازمان ملل متحد را به تنهایی دیکته کند.

مجمع عمومی چه انجلم میدهد؟

مجمع عمومی جایگاه جهانی منحصر بفردی است که همه دولت‌های عضو در آن نماینده دارند. مجمع را می‌توان بیش از هر چیز به مجلس ملتها شبیه دانست. فقط در این جاست که مسائل بسیار مهم جهانی مطرح می‌شود، و همه کشورها می‌توانند نظریات مختلف خود را بیان کنند و به توافقی در مورد چگونگی اقدام دست یابند. درست همانند افراد در یک حکومت مردمی که صرفنظر از ثروتمند یا فقیر بودن، قدرتمند یا ضعیف بودن دارای حق رای مساوی هستند، همه کشورها نیز در مجمع عمومی از حق رای یکسانی برخوردارند. همه اعضا همانطور که حقوق و امتیازاتی دارند، وظایف و تعهداتی را نیز بعهده دارند. رای مجمع عمومی سنجش دقیق افکار جهانی است. اگر چه تصمیمات مجمع عمومی برای دولت‌های عضو قانوناً الزام‌آور نیست، اما اعتبار اخلاقی جامعه ملل را نشان می‌دهد.

نقش کشورهای در حال توسعه بر مجمع عمومی؟

پیش از سال ۱۹۶۰، برخی دولت‌ها از اکثریت خود به خود کشورهای صنعتی در مجمع عمومی شکایت داشتند؛ پس از ۱۹۶۰ با پیوستن بسیار از دولت‌های تازه استقلال یافته به سازمان ملل متحد - دولت‌هایی دیگر از استبداد اکثریت کشورهای در حال توسعه دمجمع شکایت می‌کردند. در واقع، الگوهای رای‌گیری بر حسب موضوع مورد بررسی بسیار تغییر کرد. به طور کلی کشورها طبق برداشت خود از ماهیت هر موضوع در رای‌گیری شرکت می‌کنند. این بدان معناست که کشورهای هم فکر در مورد موضوعات مربوط به منافع مشترک به طور فزاینده الگوهای رای‌گیری یکسانی دارند. پایان جنگ سرد به اجماع جدیدی در مسائل مهم منجر شده است. به طوری که نظرات کشورهای صنعتی و در حال توسعه به طور قابل ملاحظه‌ای به یکدیگر نزدیک گردیده و این هماهنگی در رای دادن منعکس شده است. این در حالی است که در اجلاس سال ۱۹۷۰ مجمع عمومی، فقط ۳۵ درصد قطعنامه‌ها بدون رای‌گیری و بدون اینکه نظر هیچ کشوری مخالف یا ممتنع باشد به تصویب رسید. تا سال ۱۹۷۷ این درصد به ۷۷ افزایش یافت.

نقش سازمان‌های غیردولتی در ملل متحد تا چه حدود است؟

سازمان ملل متحد سازمانی جهانی متشکل از دولت‌هاست ولی چهارچوب آن فرصت‌هایی برای به کارگیری سایر نقش آفرینان که همکاری آنان برای حل مسائل جهانی بسیار حیاتی است، فراهم می‌کند. اظهارات گوناگون جوامع مدنی که در فعالیت سازمان ملل متحد مشارکت دارند مانند سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی (NGOs)، گروه‌های صنفی، اتحادیه‌های تجاری، انجمن‌های تخصصی و ارتباط آنها با سازمان رو به افزایش است. سرمنشی ملل متحد دائماً با بخش خصوصی مشورت می‌نماید و با تاجران عمده و سازمان‌های تجاری جلساتی برگزار می‌کند. سازمان ملل همکاری خود با موسسات تحقیقاتی و علمی مانند تشکلهای جوانان و سایر انجمن‌ها را نیز گسترش داده است.

عملکرد سازمان‌های غیر دولتی چگونه است؟

سازمان‌های غیر دولتی مانند عفو بین‌المللی و مبارزه جهانی برای جلوگیری از کاربرد مین‌های زمینی و مجمع رهبران دموکرات آسیا و حوزه اقیانوس آرام در زمره مهمترین نقش آفرینان سازمان ملل متحد هستند. سازمان غیر دولتی، تجمعی غیر انتفاعی یا مجمعی از شهروندان داوطلب است که در سطح محلی، ملی یا بین‌المللی تشکیل می‌شود. حدود ۱۵۲۰ سازمان غیردولتی فعال در زمینه توسعه اقتصادی و اجتماعی با شورای اقتصادی و اجتماعی که رکن سیاست‌گذار اصلی در مسائل اقتصادی و اجتماعی است، وضعیت مشورتی دارند و از نمایندگان آنها برای سخنرانی در جلسات شورا دعوت می‌شود. افزون بر این، اداره اطلاعات همگانی سازمان حدود ۱۵۵۰ سازمان غیر دولتی را که در موضوعهای مربوط به سازمان ملل متحد اطلاعات ارائه می‌دهند، به رسمیت شناخته است. بسیاری از سازمان‌های غیر دولتی در مقر سازمان ملل متحد نماینده رسمی دارند و از این طریق پیوندهای ارزشمندی میان سازمان ملل متحد و مردم جهان برقرار می‌کنند. سازمان‌های غیر دولتی مسائل گوناگون بین‌المللی و ملل مربوط به حوزه‌های خود را مطرح می‌کنند و تاثیر

روزافزونی بر عملکرد سازمان ملل متحد دارند. آنها با پیش کشیدن دیدگاه‌های هیئت‌های موسس خود درباره موضوعاتی گسترده، از حقوق زنان گرفته تا تامین مواد غذایی، نقش برجسته‌ای در کنفرانس‌های سازمان ملل ایفا می‌کنند. این سازمان‌ها در تصویب کنوانسیون ۱۹۹۷ در مورد جلوگیری از کاربرد مین‌های زمینی و تاسیس دیوان قضایی بین‌المللی در سال ۱۹۹۸ برای رسیدگی به کشتار دسته جمعی، جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت نقش اساسی داشتند. در کشورهای فقیرتر سازمان‌های غیر دولتی دست در دست سازمان ملل متحد به مردم نیازمند کمک می‌کنند.

وظایف شورای امنیت چیست؟

شورای امنیت رکنی از سازمان ملل متحد است که مسئولیت اولیه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را به عهده دارد. جلسات شورا تقریباً به طور مستمر به هنگام بروز بحران تشکیل می‌شود. به موجب منشور تصمیمات شورا قانوناً الزام‌آور است و دولت‌های عضو متعهد به اجرای آنها شده‌اند. شورا از پانزده عضو تشکیل شده است: ده عضو غیر دائم که برای مدت دو سال توسط همه دولت‌های عضو سازمان بطور دوره‌ای انتخاب می‌شوند و پنج عضو دائم. نظام رای‌گیری به اعضای دائم یعنی چین، فرانسه، فدراسیون روسیه، بریتانیا و ایالات متحده امتیاز بیشتری می‌دهد. هر یک از این کشورها می‌تواند با دادن رای منفی، حتی اگر چهار عضو دائم دیگر و همه اعضای غیر دائم رای مثبت داده باشند، مانع تصویب طرح پیشنهادی شود. این حق "وتو" نامیده می‌شود.

آیا شورای امنیت نیازمند اصلاحات نیست؟

گروه کاری مجمع عمومی که از همه دولت‌های عضو تشکیل شده است تغییرات احتمالی در مورد اصلاح شورای امنیت را مورد رسیدگی قرار می‌دهد. این توافق نظر وجود دارد که عضویت در شورا دیگر به درستی واقعیات اقتصادی و سیاسی اکثریت اعضای سازمان ملل متحد را منعکس نمی‌کند. دولت‌های عضو خواستار گسترش شورا، و نیز تغییر روش اجرای مسئولیت‌های آن شده‌اند. پیشنهادهای ارائه شده به مجمع عمومی شامل افزایش تعداد اعضای دائم و غیر دائم، چرخش سهمیه‌ای بودن کرسی‌های شورا، اصلاح حق وتو و بهبود بخشیدن به روشهای شورا است. یکی از این پیشنهادهای حاکی از آن است که با افزوده شدن پنج عضو دائم بدون حق وتو (سه کشور در حال توسعه و دو کشور صنعتی) و چهار عضو غیردائم، تعداد اعضای شورا از پانزده به بیست و چهار افزایش یابد. پیشنهاد دیگر خواستار آن است که جاپان، آلمان و سه کشور در حال توسعه به عنوان اعضای دائم به اعضای شورا افزوده شوند. همچنین پیشنهاد شده است که فقط تعداد اعضای غیردائم افزایش یابد و انتخاب مجدد دوره‌ای کشورها براساس مشارکت آنها در فعالیت‌های حفظ صلح و توسعه سازمان ملل متحد صورت گیرد. اگرچه هیچ یک از این پیشنهادهای موافقت همگانی را کسب نکرده است، با اینهمه مجمع عمومی به کوشش‌های خود برای دستیابی به قاعده‌ای قابل قبول برای تغییرات ادامه می‌دهد.

نقش سرمنشی سازمان ملل متحد چیست؟

سرمنشی بالاترین مقام رسمی سازمان ملل متحد و اداره کننده اصلی آن، نماد سازمان در عرصه جهان، به ویژه به عنوان بهترین میانجی و حافظ صلح بین‌المللی است. سرمنشی توجه جهانیان را به مسائل عمده دنیا از توسعه گرفته تا خلع سلاح و حقوق بشر جلب می‌کند. یکی از مسئولیت‌های اصلی سرمنشی آن است که توجه شورای امنیت را به هر مسأله‌ای که صلح و امنیت بین‌المللی را تهدید می‌کند جلب نماید. ممکن است سرمنشی برای کمک به حل اختلافات بین‌المللی میانجیگری کند، یا "دیپلماسی آرام" را پشت صحنه اعمال نماید. بی‌طرفی سرمنشی یکی از مهمترین سرمایه‌های سازمان ملل متحد است. در سال‌های اخیر سرمنشی به اعمال "دیپلماسی پیشگیرانه" به عنوان راهی برای ممانعت از بروز، افزایش و گسترش اختلافات شدت بخشیده است. سرمنشی، رهبری کوششها برای تجدید سازمان و ساده و موثر کردن کار سازمان ملل متحد را به دست گرفته است، و برای تضمین اصلاحات عمیق و هماهنگ، که سازمان ملل را قادر می‌کند به نیازهای دولتهای عضو به طور موثر پاسخ دهد، با مجمع عمومی و ارکان دیگر از نزدیک همکاری می‌کند.

سرمنشی چگونه منصوب می‌شود؟

سرمنشی را مجمع عمومی بنا به توصیه شورای امنیت منصوب می‌کند. بنابراین گزینش سرمنشی در معرض وتوی هر یک از پنج عضو دائم شورای امنیت است. دو سرمنشی نخست سازمان ملل متحد، تریگویی لی از ناروی و دک همرشولد از سوئد بودند. در سی سال گذشته، کشورها بطور غیر رسمی موافقت کرده‌اند که این مقام میان گروه‌های منطقه‌ای در چرخش باشد: بدین ترتیب مقام سرمنشی سازمان از آسیا (اوتانت اهل برما، میاتمار فعلی) به اروپای غربی (کورت والدهایم از اتریش)، به امریکای لاتین (خاویر پرز دکونیار اهل پرو) به آفریقا (پطرس غالی از مصر که برای یک دوره انجام وظیفه کرد)، (کوفی عنان اهل غنا) و (بان کی مون سرمنشی کنونی اهل کوریای جنوبی از قاره بزرگ آسیا) در گردش بوده است. اگرچه از لحاظ فنی هیچ

محدودیتی در مورد تعداد دوره‌های پنج ساله‌ای که سرمنشی می‌تواند خدمت کند وجود ندارد، تاکنون هیچ سرمنشی بیش از دو دوره این مقام را بعهدہ نداشته است.

وظایف کسانی که در ملل متحد کار میکنند، چیست؟

اقتصاددانان، مترجمان، متخصصان، منشی‌ها، تولیدکنندگان برنامه‌های تلویزیونی، انجیران نرم افزار، داکتران... افراد گوناگونی هستند که با مهارت‌ها و پیشینه‌های مختلف به عنوان کارکنان اداری سازمان ملل متحد انجام وظیفه می‌کنند. دفتر مرکزی سازمان ملل متحد در حدود ۸۷۰۰ کارمند را طبق بودجه جاری و ۵۷۴۰ نفر را از محل بودجه برنامه‌ها و طرح‌های ویژه استخدام کرده است: این افراد از ۱۶۰ ملیت هستند و سیاست‌ها و برنامه‌های سازمان ملل متحد را در نیویارک و دفاتر سازمان در سراسر جهان اداره می‌کنند. نظام سازمان به عنوان یک مجموعه شامل سازمان ملل متحد، برنامه‌ها و کارگزاری‌های تخصصی وابسته از جمله بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول تعداد ۶۴۷۰۰ نفر را در سراسر جهان در استخدام دارند.

کارمندان ملل متحد چگونه انتخاب می‌شوند؟

منشور ملل متحد تصریح میکند که معیار اصلی انتخاب و شرایط لازم برای استخدام عبارت است از: "بالاترین میزان کارایی، شایستگی و صحت عمل". همچنین باید به "انتخاب کارمندان بر مبنای عامل جغرافیایی تا حدی که ممکن است" توجه نمود. کارمندان دفتر مرکزی باید نمایانگر همه اعضای سازمان ملل متحد باشند تا این رکن بتواند پاسخگویی نظام‌های گوناگون سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جهان باشد و همه دولت‌های عضو به آن اعتماد داشته باشند. به منظور تضمین این گوناگونی، سازمان ملل متحد افراد واجد شرایط را از سراسر جهان انتخاب و استخدام می‌کند. در انتخاب کارمندان متخصص و اصلی رده‌های پائین و متوسط، آزمون‌های ورودی دشواری برگزار می‌شود.

آیا دیپلمات‌های مقیم در ملل متحد، جزو کارمندان آن محسوب می‌شوند؟

به هیچ صورت. برای همه روشن است که این دیپلمات‌ها نماینده دولت‌های متبوع خود هستند و برای دولت خود کار می‌کنند نه برای سازمان ملل متحد. همه دولت‌های عضو در نیویارک "هیئت‌های دائمی" دارند که در واقع سفیران اعزامی کشورها به سازمان ملل متحد هستند. در راس هیئت‌ها سفرا قرار دارند که به عنوان "نمایندگان دائمی" شناخته می‌شوند و هسته اصلی جامعه دیپلماتیک در نیویارک را تشکیل می‌دهند. دیپلمات‌های مامور در سازمان ملل متحد از مزایا و مصونیت‌های قانونی که به موجب حقوق بین‌المللی به دیپلمات‌ها در سراسر جهان داده شده است، برخوردارند. هر سال بین ماه سپتامبر و دسامبر نزدیک به ۳۰۰۰ دیپلمات برای شرکت در اجلاس سالانه مجمع عمومی به نیویارک می‌آیند.

آیا تعداد کارمندان کشورهای در حال توسعه در ملل متحد بیشتر است؟

نه، بر عکس، حتی مجمع عمومی خواستار حضور کارمندان بیشتری از کشورهای در حال توسعه بویژه در سطوح بالاتر شده است. در حال حاضر اتباع کشورهای در حال توسعه چهل و چهار درصد از وظایف تخصصی اصلی را در سازمان ملل در اختیار دارند. این رقم در وظایف رده‌های بالا، به چهل و هشت درصد می‌رسد.

نقش کشورهای صنعتی چیست؟

اروپای غربی، آمریکا شمالی و حوزه کارائیب دو منطقه‌ای هستند که به ترتیب با بیست و سه و بیست درصد بیشترین سهم از وظایف تخصصی مهم را در دفتر مرکزی ملل متحد به خود اختصاص داده‌اند.

حضور زنان چگونه است؟

در اواسط سال ۱۹۹۸، زنان سی و هفت درصد از وظایف تخصصی را در اختیار داشتند که این میزان به نسبت سال ۱۹۸۸، که بیست و شش درصد بود، در راستای تحقق هدف اعلام شده از سوی مجمع عمومی بالاتر رفته است. در رده‌های بالاتر، زنان ۱۹/۶ درصد از وظایف مهم را در اختیار دارند. ملل متحد بر آن بوده است برای زنان فرصت‌های برابر فراهم کند. هدف سازمان این است که تا سال ۲۰۰۰، پنجاه درصد رده‌های تخصصی به ویژه در سطوح بالاتر به زنان تعلق یابد. برخی از بخش‌ها مانند بخش کارمندان و بخش اطلاعات همگانی از لحاظ جنسیت از هم اکنون به تساوی و تعادل رسیده‌اند. اخیراً سرمنشی سازمان، زنان برجسته را به مقامات بسیار مهم سازمان مانند معاون سرمنشی، کمیساریای عالی حقوق بشر و مدیریت سازمان صحت جهانی منصوب کرده است. زنان بر هشت موسسه دیگر سازمان ملل متحد از جمله برنامه جهانی غذا، دفتر کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد، صندوق جمعیت سازمان ملل متحد و یونیسف ریاست دارند. بدین ترتیب زنان بیشتری نسبت به قبل در موقعیت‌های بالاتر قرار دارند.

آیا تعداد کارمندان ملل متحد بیش از حد نیاز است؟

عده افرادی که در سراسر جهان توسط سازمان ملل متحد در وظایف مختلف استخدام شده‌اند یعنی حدود ۸۷۰۰ نفر در دفتر مرکزی سازمان و حدود ۶۴۷۰۰ نفر، برای مجموعه سازمانی جهانی که در مقیاس وسیع در واقع در همه زمینه‌های رفاه بشر از ارتقاء صلح گرفته تا کمک به توسعه و سازماندهی کمک‌های بشر دوستانه

فعال است، بسیار ناچیز است. اما در چند سال گذشته، حملات علیه کارمندان سازمان ملل متحد به طور تاسف‌باری افزایش یافته است. بسیاری از کارمندان ملل متحد در حین انجام وظیفه در مناطق تحت مخاصمه کشته شده‌اند، به گروگان گرفته شده‌اند، بازداشت و یا "ناپدید" گشته‌اند. از سال ۱۹۹۲ تاکنون ۱۶۱ کارمند غیر نظامی سازمان ملل متحد در نتیجه اقدامات خصمانه کشته شده‌اند و ۱۱۷ نفر در حین خدمت در عملیات سازمان ملل متحد در سراسر جهان به گروگان گرفته شده‌اند. فقط در ماه نوامبر سال ۱۹۹۸، ۲۰ نفر از کارمندان سازمان شامل ۱۲ غیر نظامی و ۸ نظامی به همراه عده‌ای از کارمندان محلی و غیرنظامی در انجام وظایف به علت زیاده روی در عملیات نظامی کشته شدند و این رویداد برای نخستین بار در تاریخ سازمان ملل متحد واقع شد. در سال ۱۹۹۷ تعداد تلفات، ۴۴ نیروی حافظ صلح و ۱۷ غیر نظامی بود. از سال ۱۹۴۸ تاکنون بیش از ۱۵۸۰ نظامی و غیرنظامی زندگی خود را از دست داده‌اند.

شورای امنیت با محکوم کردن اینگونه حملات یادآور شده است که مسئولیت حفظ جان هیئت‌های اعزامی ملل متحد به عهده کشورهای میزبان و طرف‌های مخاصمه است. مجمع عمومی در سال ۱۹۹۴ موافقت‌نامه‌ای در مورد حفظ امنیت ملل متحد و کارمندان وابسته تصویب نمود، که حکومت‌های را که عملیات سازمان در آن انجام می‌شود به محافظت از کارمندان سازمان و اتخاذ اقدامات پیشگیرانه در برابر کشتار و ربوده شدن ملزم می‌کند. مقامات ملل متحد امیدوارند در بلند مدت حملات علیه سازمان و افراد نوع دوست را بتوان در ردیف جنایات جنگی که از طریق دیوان قضایی بین‌المللی قابل پی‌گیری باشد، قرار داد.

آیا به کارمندان ملل متحد حقوق زیاد پرداخت می‌شود؟

دولت‌های عضو سازمان ملل در تعیین معیارهای بالا برای کارمندان مقرر داشته‌اند که حقوق متخصصان سازمان باید با بالاترین حقوق پرداختی به کارمندان دولت قابل مقایسه باشد. اما میزان حقوق در ملل متحد از حقوق کارمندان دولت و سازمان‌های بین‌المللی کمتر شده است و حتی با حقوق بخش خصوصی بسیاری از کشورها قابل مقایسه نیست. بسیار از ادارات ملل متحد با نگرانی از عدم جذب متخصصان بخاطر حقوق پایین نسبت به کشورهای بزرگ صنعتی. اگر ملل متحد بخواهد به جذب متخصصان ادامه دهد باید شرایط جذب کننده‌ای را ارائه کند. برنامه‌های ملل متحد از نظر تعطیلات، بیمه صحتی، حقوق تقاعدی و امثال این‌ها مشابه برنامه‌هایی است که دولت‌ها و بخش خصوصی برای کارمندان خود که در خارج از کشور کار می‌کنند، ارائه می‌دهند. کارمندان ملل متحد از هیچ امتیاز یا مصونیت قانونی ویژه برخوردار نیستند و تابع همه قوانین کشوری هستند که در آن خدمت می‌کنند. غیر از سرمنشی و مقامات ارشد ملل متحد که کمتر از ۱۲۰ نفر در سراسر جهان هستند، سایر کارمندان سازمان رتبه سیاسی ندارند. در حقیقت کارمندان سازمان نه حمایت‌های پذیرفته شده در بسیاری از خدمات دولتی را دارند و نه از مزایای بیشتر سیاسی که در بخش خارجی کشور خود انجام وظیفه می‌کنند، برخوردارند. همه کارمندان ملل متحد مالیات بر درآمد را به شکل "مالیات کارمندی" که از حقوق ناخالصشان با نرخ ۳۰ تا ۳۴ درصد کسر می‌شود، پرداخت می‌کنند. در واقع، این مالیات ثابت است و هیچ کاهش در آن روا دانسته نمی‌شود. علاوه بر این کارمندان سازمان ملل متحد (به غیر از عده بسیار کمی که رتبه سیاسی دارند) همان میزان مالیات بر فروش، مالیات بر املاک و سایر مالیات‌ها را مانند هر فرد دیگری پرداخت می‌نمایند. و در حالی که مردم کار در سازمان ملل متحد را اغلب با بودن در نیویارک متصور می‌شوند، بسیاری از کارمندان دور از مقر سازمان و اغلب در کشورهای آسیب دیده از فقر و جنگ زندگی و کار می‌کنند.

ملل متحد در مورد توسعه اقتصادی و اجتماعی چه وظایف را انجام می‌دهد؟

فعالیت سازمان ملل متحد مربوط به حفظ صلح و امنیت و به توسعه و کمک بشر دوستانه اختصاص دارد. ملل متحد، تنها نهاد جهانی در زمینه افزایش توسعه است که از طریق اجرای برنامه‌های عملی توسعه، زندگی عده بی‌شماری از مردم را در فقیرترین نقاط جهان بهبود بخشیده است. سابقه فعالیت ملل متحد در زمینه پیشبرد توسعه بی‌نظیر است. سازمان با اجرا برنامه‌هایی در ۱۳۵ کشور، همه ساله بیش از ۲۵ میلیارد دالر کمک را بصورت ۵ میلیارد دالر پرداخت بلاعوض و ۲۰ میلیارد دالر وام تامین می‌کند. سازمان فعالیت‌هایی را در زمینه حمایت از پناهندگان و مردم فقیر و گرسنه، ارتقاء وضعیت کودکان، حفاظت از محیط زیست، کنترل جرائم و مواد مخدر، حقوق بشر، برابری زنان و استقرار دموکراسی به عهده دارد. منابع ملل متحد کشورها و مردمی را که بیش از همه نیازمند هستند، مورد توجه قرار می‌دهد. در بسیاری موارد، اگر سازمان تنها منشأ نباشد، اصلی‌ترین منبع کمک فنی و مالی بسیار از ملت‌هاست. این گونه برنامه‌های کمک برای میلیون‌ها نفر در کشورهای فقیر، فقط از سوی سازمان ملل انجام می‌گیرد. پرچم آبی وی مورد احترام قرار دارد، زیرا نشانه کمک به سایرین در ساختن جهانی عادلانه و پایدار است.

ملل متحد چه توانایی‌هایی دارد؟

شماری صفات برجسته منحصر به فرد، ملل متحد را خصوصاً در زمینه پیشبرد توسعه موثر می‌سازد.

این صفات عبارتند از:

- جهان شمولی آن: هنگام اتخاذ تصمیمات اساسی و سیاست‌گذاری‌های آن همه کشورها می‌توانند اظهار نظر کنند.
- بیطرفی آن: ملل متحد نماینده هیچ کشور و هیچ گروه خاصی نیست بلکه و می‌تواند روابط قابل اعتماد یکسان با همه کشورها به منظور تامین کمک بی‌قید و شرط، توسعه دهد.
- حضور جهانی آن: ملل متحد به منظور ارائه کمک در جهت توسعه، گسترده ترین شبکه دفاتر در کشورها را در اختیار دارد.
- اختیارات فراگیر آن موجب می‌شود تا به نیازهای اجتماعی، اقتصادی و اضطراری بپردازد.
- تعهد در برابر همه مردم ملل.

سازمان ملل متحد در مساعی بین‌المللی برای حفاظت محیط زیست پیشتاز است. سازمان کمک می‌کند معاهداتی درباره محیط زیست بسته شود، به عنوان مثال این نوع معاهدات در سال‌های اخیر به کاهش آلودگی نفت منتشره از کشتی‌ها تا ۶۰ درصد، به کنترل آلودگی فرامرزی در آمریکای شمالی و اروپا و به توقف تولید گازهایی در کشورهای صنعتی که لایه اوزون را نابود می‌کنند، کمک کرده است. سازمان‌های تحت پوشش ملل متحد موجبات انعقاد بیش از ۱۷۰ معاهده و پیمان محیط زیستی را فراهم کرده‌اند. از زمان تشکیل نخستین کنفرانس محیط زیست سازمان ملل در ۱۹۷۲، این ملل متحد بوده که محیط زیست را در راس دستور کار بین‌المللی قرار داده است. “دستور کار ۲۱” که در کنفرانس سال ۱۹۹۲ ملل متحد درباره محیط زیست و توسعه با عنوان اجلاس زمین، مورد بحث و مذاکره قرار گرفت، پیش‌نویس برنامه‌ای فراگیر و جهانی را برای توسعه از لحاظ زیست محیطی تدوین کرد که مبنای بسیاری از طرح‌های ملی و ابتکارهای محلی شده است. در بررسی انجام شده در ۱۹۹۷ مشخص شد که اقدام موثری با تاکید بر اولویتهایی چون آب، جنگل‌ها، گرم شدن جهان و انتقال تکنولوژی جدآ باید صورت گیرد.

کمیسیون سازمان ملل متحد درباره توسعه پایدار تحولات اجتماعی و اقتصادی مورد نیاز توسعه “پایدار” که در آن حفاظت از منابع برای نسل‌های آینده تضمین شده باشد را مورد تشویق قرار می‌دهد. کمیسیون چگونگی عملی شدن موافقت‌نامه‌های محیط زیست را بررسی می‌کند و برای حکومت‌ها و گروه‌های اصلی درگیر توسعه پایدار، رهنمائی‌های همه جانبه را فراهم می‌سازد. کمیسیون به منظور کمک به کشورها در گردآوری و گزارش اطلاعات مربوط به اندازه‌گیری میزان پیشرفت، در حال تنظیم یک رشته شاخص‌های قابل قبول بین‌المللی برای توسعه پایدار است. بیش از ۱۰۰ حکومت، کمیسیون‌ها یا واحدهای هماهنگ کننده دیگری را در رابطه با توسعه پایدار تشکیل داده‌اند. برنامه محیط زیست سازمان ملل متحد (UNEP) در اداره بهتر محیط زیست به کشورها کمک می‌کند، در مورد بهداشت در کره زمین، هشدار می‌دهد و درباره موافقت‌نامه‌های بین‌المللی مذاکره می‌کند. بخش‌های فنی به سرپرستی ملل متحد بر خطرات تهدید کننده محیط زیست نظارت دارند. نظام نظارت جهانی بر محیط زیست (UNEP)، شاخص‌های حیاتی زیست محیطی، مانند آلودگی را زیر نظر دارند. ادارات غذایی، زراعت، فانو (FAO) بر ذخایر جهانی نظارت دارد و به کشورها در مورد خطر زیست محیطی هشدار می‌دهد. هیئت نظارتی بین دولتی درباره تغییرات اقلیمی که شبکه‌ای جهانی متشکل از ۲۰۰۰ دانشمند برجسته از ۱۳۰ کشور است وضعیت اقلیمی جهان و گرم شدن جو زمین را زیر نظر دارد. سازمان ملل متحد عمده‌ترین تشکیلات جهانی بوده که هشدار اولیه در مورد تهدید ناشی از گرم شدن کره زمین را اعلام داشته است. صندوقی با موجودی ۲ میلیارد دالر تسهیلات جهانی برای محیط زیست (UNEP)، بانک جهانی و برنامه عمران ملل متحد به طور مشترک آن را اداره می‌کنند - بزرگترین منبع تامین وام‌های چند جانبه برای طرح‌های محیط زیست در کشورهای در حال توسعه است.

ملل متحد با بیماری ایدز چگونه مبارزه می‌کند؟

بیش از ۳۰ میلیون فرد مبتلا به ایدز یا حامل ویروس مولد آن (HIV) به صورت یک معضله جهانی درآمده است. این بیماری همه‌گیر با ابتلای حدود ۱۶۰۰۰ نفر در روز همچنان در حال گسترش است. برنامه مشترک سازمان ملل متحد درباره HIV/AIDS (UNAIDS) پشتیبان اصلی اقدام جهانی است. این برنامه پیشگیری از انتقال ویروس (HIV)، کاهش آسیب‌پذیری افراد، تامین مراقبت و حمایت، و کاهش اثرات این بیماری همه‌گیر را هدایت و از این اقدامات حمایت می‌کند. همراه سایر اقدامات، برنامه مشترک سازمان ملل متحد درباره ایدز، امر پژوهش را پیش می‌برد و مشارکت جدید حکومت‌ها و صنعت دواسازی را تشویق و تقویت می‌کند. (UNAIDS) مبتکر برنامه‌هایی بوده که وجود دواهای جدید و ارزان ضد ویروس را تضمین کند و گسترش دهد تا یقین حاصل شود دواهای که موجب افزایش طول عمر هستند در سراسر دنیا در دسترس باشد.

آیا ملل متحد مبالغی برای سقط جنین می‌پردازد؟

نه، صندوق جمعیت ملل متحد (UNFPA)، سقط جنین را به عنوان وسیله‌ای برای تنظیم خانواده تایید نمی‌کند.

این صندوق برای حذف سقط جنین از برنامه تنظیم خانواده فعالیت می‌کند و از خدمات سقط جنین حمایت نمی‌کند. با این همه، قوانین بعضی از کشورها سقط جنین را در شرایط خاص مجاز دانسته است و صندوق جمعیت به حق حاکمیت این کشورها در تنظیم قوانین داخلی خود احترام می‌گذارد. بیشتر فعالیت‌های صندوق جمعیت بر محور کمک به کشورهای در حال توسعه برای برپا کردن برنامه‌های ملی بهداشت زادوولد شامل تنظیم خانواده، بهداشت مادران و پیشگیری از ایدز قرار دارد. صندوق جمعیت همچنین در گردآوری اطلاعات موثق از نفوس و انجام سرشماری‌ها به کشورهای کمک می‌کند. سرمایه صندوق جمعیت سازمان ملل متحد تنها از محل کمک‌های داوطلبانه تامین می‌شود.

ملل متحد در مبارزه با مواد مخدر چه فعالیتی دارد؟

حکومت‌ها به خوبی آگاهند که مساله قاچاق مواد مخدر را نمی‌توان به طور یکجانبه حل کرد. کنترل موثر مواد مخدر مستلزم همکاری جهانی است که هم کشورهای منبع تامین مواد مخدر و هم کشورهای مقصد که این مواد در آنها به مصرف می‌رسد را در بر می‌گیرد. ملل متحد به کشورهای کمک می‌کند تا از راه‌های بی‌شماری به مبارزه علیه قاچاق مواد مخدر برخیزند. برای مثال:

- کمیسیون مواد مخدر ملل متحد رکن اصلی برای سیاست‌گذاری درباره کنترل بین‌المللی مواد مخدر است.
- هیئت بین‌المللی کنترل مواد مخدر می‌کوشد تا دست یابی به مواد مخدر را به مقاصد طبي و علمي محدود نماید، از انحراف آنها در مسیرهای غیر قانونی ممانعت بعمل آورد و با حمل و نقل و قاچاق آنها مبارزه کند.
- برنامه کنترل بین‌المللی مواد مخدر ملل متحد، هدایت و کنترل بین‌المللی مواد مخدر را ممکن می‌سازد، روش‌های تولید، مصرف و حمل و نقل مواد مخدر را زیر نظر دارد و در تصویب و وضع قوانین مربوط به کنترل مواد مخدر به کشورهای کمک می‌کند. این برنامه از اجرای قوانین حمایت می‌کند، همکاری پولیس فرامرزی را تقویت می‌نماید، برنامه‌های آموزشی تدارک می‌بیند و در مناطق که مواد مخدر کشت می‌شود به دهقانان کمک می‌کند تا خط تولید را به سمت محصولات دیگر برگردانند.

فعالیت ملل متحد در زمینه کمک‌های اضطراری چگونه است ؟

هنگامی که مصیبتی روی می‌دهد، ادارات عملیاتی سازمان ملل متحد سریعاً برای کمک به آسیب دیدگان اقدام می‌کنند. گروه‌های ضربتی ملل متحد همگام با سازمان‌های بشر دوستانه غیر دولتی برای میلیون‌ها قربانی جنگ و منازعه سیاسی، یا سیل، خشکسالی و قحطی، مایحتاج اضطراری تامین می‌کنند. این خدمات شامل کمک غذایی در چارچوب برنامه جهانی غذا، اسکان و حمایت توسط دفتر کمیساری عالی ملل متحد برای پناهندگان، کمک به مادران و کودکان از طریق صندوق کودکان ملل متحد، کنترل بیماری‌های همه‌گیر مانند تب (Ebola) توسط سازمان صحت جهانی و فعالیت‌های بلند مدت توسعه توسط برنامه عمران ملل متحد است. دفتر هماهنگی امور بشر دوستانه ملل متحد، تمامی کمک‌های اضطراری سازمان را هماهنگ می‌کند. ادارات مربوط ملل متحد، سازمان‌های بشر دوستانه و امداد رسانی عمده غیر سازمان ملل را به منظور هماهنگ کردن واکنش جهانی گرد هم می‌آورد. يك صندوق اضطراری ۵۰ میلیون دلاری به هنگام بروز بحران‌های مهم و برای “شروع” عملیات مورد استفاده قرار می‌گیرد. برنامه کمک بشردوستانه ملل متحد برای کمک به ده‌ها میلیون نفر در سراسر جهان سالانه افزایشی بیش از يك میلیارد دلار را می‌طلبد. در واقع همه کمک‌های بشر دوستانه ملل متحد از محل کمک‌های داوطلبانه تامین می‌شوند.

ملل متحد در زمینه حقوق بشر چه می‌کند؟

یکی از دستاوردهای بزرگ ملل متحد ایجاد رکنی فراگیر در زمینه قوانین حقوق بشر است، که همه ملت‌ها می‌توانند در آن مشترک باشند. سازمان ملل متحد کارهای موثری در محافظت از حقوق بشر به نفع مردمان سراسر جهان برقرار کرده است. اصلاحات جاری در سازمان، نقش حقوق بشر را ارتقاء داده است، به طوری که به صورت یکی از زمینه‌های اصلی فعالیت ملل متحد درآمده است و در همه فعالیت‌های سازمان، از حفظ صلح گرفته تا توسعه و امداد بشر دوستانه جای بارز و عمده دارد.

سازمان ملل متحد از راه‌های زیادی حقوق بشر را ارتقاء می‌دهد:

- سرمنشی ملل متحد و کمیسر عالی حقوق بشر نگرانی‌های خود در مورد حقوق بشر و مسائل مربوط به آن مانند آزاد کردن زندانیان و تخفیف مجازات مرگ را محرمانه با حکومت‌ها، در میان می‌گذارند.
- به موجب بعضی از معاهدات حقوق بشر ملل متحد، افراد می‌توانند علیه دولت‌هایی که نقض حقوق‌شان به آنها نسبت داده می‌شود، در صورتی که همه راه‌های داخلی به بن‌بست رسیده باشد، درخواست رسیدگی کنند.
- افراد و گروه‌های حقوق بشر گزارش تخلفات را به دفتر کمیساری عالی می‌دهند و این دفتر اطلاعات دریافتی را به ادارات مربوطه ملل متحد ارجاع می‌دهد.
- کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد تنها رکن بین‌دولتی است که در موارد نقض حقوق بشر در هر نقطه‌ای از جهان که باشد، اجلاس‌های عمومی تشکیل می‌دهد. این کمیسیون اجرای حقوق بشر را در کشورها مورد بررسی قرار می‌دهد و شکایاتی درباره موارد نقض دریافت می‌کند.

- کارشناسان ملل متحد وضعیت حقوق بشر، نقض گسترده مانند شکنجه را مورد تحقیق قرار می‌دهند و در مورد تجاوزات به حقوق بشر به جامعه بین‌المللی هشدار می‌دهند.
- دفتر کمیساری عالی در همه این تلاش‌ها مشارکت دارد و نیز با تامین کمک فنی در مسائلی مانند آموزش پولیس، تهیه پیش نویس قوانین و بهبود نظام‌های عدلی و حقوقی به کشورها کمک می‌کند تا مسئولیتهای خود درباره حقوق بشر را اجرا کنند.
- امروز بسیاری از عملیات حفظ صلح در برگیرنده مقرراتی برای حمایت از حقوق بشر در مورد جمعیت متأثر از این عملیات است.
- دو دادگاه بین‌المللی سازمان ملل متحد که به طور ویژه برای رسیدگی به جنایات انجام شده در یوگسلاوی سابق و رواندا تاسیس شده‌اند، کمک کرده‌اند جنایتکاران جنگی به دست عدالت سپرده شوند.
- ملل متحد تلاش نمود تا حقوق بشر به صورت موضوع مهمی برای مردم سراسر جهان تبدیل شود، به طوری که حکومت‌ها به دشواری می‌توانند آنرا نادیده بگیرند.
- نمونه‌هایی از کار اصولی سازمان در این مورد به قرار زیر است:
- ملل متحد اولین منشور جهانی حقوق بشر، در برگیرنده اعلامیه جهانی حقوق بشر ۱۹۴۸ و دو میثاق بین‌المللی حقوق بشر ۱۹۶۶ (در مورد حقوق مدنی و سیاسی، و حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی) که بسیاری از مقررات اعلامیه جهانی را از لحاظ حقوقی برای دولت‌ها الزام‌آور می‌کنند، بوجود آورد.
- در اثرتلاش ملل متحد، بیش از ۸۰ معاهده بین‌المللی مروج حقوق سیاسی، مدنی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مورد مذاکره قرار گرفت و قابل اجرا گردید.
- ملل متحد با مبارزه مستمر بر ضد آپارتاید از تحریم تسلیحاتی گرفته تا کنوانسیون‌های بین‌المللی، به پایان یافتن رژیم آپارتاید در آفریقای جنوبی کمک کرد. در ۱۹۹۴ یک هیئت ناظر سازمان ملل به جریان انتقال قدرت کمک کرد و بر انتخاباتی که بر آپارتاید پایان داد، نظارت نمود.
- ملل متحد در کسب شناسایی جهانی برای حقوق مسلم زنان و حق پیشرفت همه مردم در راه توسعه، نقشی اساسی بر عهده داشته است.
- ملل متحد برای رسیدگی به جنایات علیه بشریت در یوگسلاوی سابق و رواندا، دادگاه‌های بین‌المللی دایر و اخیراً نیز یک دیوان دائمی قضایی برای رسیدگی به این گونه جنایات هر موقع که اتفاق بیافتند، تاسیس نموده است.
- ملل متحد حامی آسیب‌پذیرترین گروه‌ها یعنی اقلیتها، کارگران مهاجر، مردم بومی، کودکانی که در شرایط خاص و دشوار بسر می‌برند، است و برای بهبود وضعیت آنها فعالیت می‌کند. یکی از ارکان اصلی حقوق بشر، کمیسیون فرعی منع تبعیض و حمایت از اقلیتهاست که برای اعتدالی حقوق اقلیت‌های سراسر جهان جلسات سالانه دارد. معاهدات بین‌المللی مانند کنوانسیون حقوق کودک ۱۹۸۹ و کنوانسیون حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر از طریق سازمان ملل مورد مذاکره قرار گرفته است. رکن‌های ملل متحد بر رعایت کنوانسیون‌هایی که از حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر (کودکان، زنان، اقلیت‌های نژادی) حمایت می‌کنند، نظارت دارند و کشورها را مسئول موارد نقض می‌دانند. ملل متحد همچنین بسیج بین‌المللی به منظور افزایش آگاهی جهانی از مشکلات اثر گذار بر گروه‌های آسیب‌پذیر را هماهنگ کرده است. سازمان به نمایندگی از ۳۰۰ میلیون مردمان بومی در سراسر جهان، سال ۱۹۹۳ را سال بین‌المللی مردم بومی جهان اعلام کرد و سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۴ را دهه بین‌المللی بومیان جهان اعلام نمود، و برای تهیه اعلامیه‌ای درباره حقوق آنان در حال مذاکره است. نماینده ویژه سرمنشی در مسائل کودکان در برخوردهای مسلحانه، پشتیبان اصلی تقریباً ۳۰۰ هزار کودک سرباز است. سازمان بین‌المللی کار، طرحی جهانی را برای ممانعت از کار کودکان ارائه کرده است، در عین حال صندوق کودکان سازمان ملل طرح‌هایی را برای بهبود زندگی کودکان خیابانی، کارگرو کودکان که در وضعیت‌های نظامی و منازعه به سر می‌برد، در دست اجرا دارد.
- ملل متحد با هدایت تحولات و افزایش آگاهی زنان نسبت به حقوق خود، در بهبود بخشیدن موقعیت آنان در سراسر جهان موثر واقع شده است.
- محفوظ داشتن حقوق برابر زنان در منشور ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر منجر به این شد که از لحاظ حقوقی برقراری برابری جنسیتی به عنوان یک حق بنیادی بشری محترم شمرده شود.
- سازمان ملل متحد معیارهای بین‌المللی را درباره حقوق زنان تنظیم و ابزارهایی ایجاد کرده است تا بر چگونگی رعایت برابری حقوق در هر نقطه جهان نظارت کند. سازمان در سال ۱۹۷۹ کنوانسیون رفع هرگونه تبعیض علیه زنان، سندی بین‌المللی درباره حقوق زنان، و نیز پیش نویس برنامه عمل توسط کشورها برای تضمین این حقوق، را تصویب کرد. بیش از ۱۶۰ کشوری که این کنوانسیون را تصویب کرده‌اند خود را قانوناً ملزم به تامین برابری حقوق زنان نموده‌اند. کمیته ویژه سازمان ملل متحد متشکل از کارشناسان بی‌طرف بر اجرای کنوانسیون نظارت دارد.
- کمیسیون سازمان ملل در باره وضعیت زنان که در سال ۱۹۴۶ تاسیس شد همه ساله درباره موضوعات

مربوط به حقوق زنان تشکیل جلسه می‌دهد و درباره مسائلی که مستلزم توجه فوری و آغاز قانونگذاری بین‌المللی برای پیشبرد حقوق زنان است، توصیه‌هایی می‌کند.

- ملل متحد کمک کرده است تا زنان در سرتاسر جهان به تحرك و فعالیت در آیند. این سازمان برای تمرکز توجه بر حقوق زنان، سال ۱۹۷۵ را سال بین‌المللی زنان و سال‌های ۱۹۷۶ تا ۱۹۸۵ را دهه ملل متحد برای زنان اعلام نمود. سازمان همچنین برای زنان سراسر جهان عرصه‌ای فراهم کرده است تا در پیشبرد حقوق‌شان با یکدیگر همکاری کنند. طی سال ۱۹۷۵، سازمان نخستین کنفرانس جهانی زنان را در مکزیکوسیتی، و در پی آن، کنفرانس‌های جهانی در کپنهاگ (۱۹۸۰)، نایروبی (۱۹۸۵) و در یکن (۱۹۹۵) برگزار کرد.

- دو رکن سازمان ملل متحد فقط به مسائل زنان اختصاص داده شده است. یکی صندوق توسعه ملل متحد برای زنان (UNIFEM) که فعالیت‌های ابداعی در زمینه توسعه به سود زنان، بویژه در مناطق روستایی جهان در حال توسعه را از نظر مالی تامین می‌کند. و دیگری موسسه بین‌المللی پژوهش و آموزش برای پیشرفت زنان (INSTRAW) که از طریق آموزش، تحقیق و اطلاع‌رسانی از مشارکت کامل زنان در عرصه فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی حمایت می‌کند.

ملل متحد در برقراری دموکراسی چه فعالیت‌هایی را انجام می‌دهد؟

ملل متحد در برقراری دموکراسی از کشورهایی که از آن درخواست کمک می‌کنند حمایت می‌کند. سازمان با ارائه کمک فنی برای آماده نمودن و برگزار کردن انتخابات به بیش از ۷۰ ملت کمک کرده است تا روند دموکراسی را تحکیم بخشند. سازمان انتخابات سال ۱۹۹۳ کامبوج را سازمان داد و برای تضمین انتخابات آزاد و بیطرف در نامیبیا، نیکاراگوئه، هائیتی، آنگولا، کامبوج، السالوادور، آفریقای جنوبی، موزامبیک و لیبیا، ناظران بیطرف اعزام نمود. سازمان ملل متحد همچنین به جنبش‌های مسلح مخالف در مناطقی مانند السالوادور، موزامبیک و گواتمالا کمک کرده است تا خود را به صورت احزاب سیاسی در آورند.

سازمان برای تثبیت مردم سالاری به کشورها کمک می‌کند تا در زمینه‌های سیاسی، قضایی و اداری روند‌های کارآمد و مسئول ایجاد و تقویت کنند. برنامه عمران ملل متحد با تقویت روش‌های پارلمانی، توسعه قوانین مربوط به حقوق بشر، ارتقاء نظام قضایی و با کمک به مبارزه علیه فساد، از نحوه صحیح حکومت در بسیاری از کشورها حمایت می‌کند.

وظایف دیوان قضایی بین‌المللی چیست؟

برای رسیدگی به کشتار گروهی، جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت، دیوان قضایی بین‌المللی ایجاد شده است. تاسیس چنین دیوانی، مدت طولانی در دستور کار سازمان ملل قرار داشت، و کشتارهای وحشتناک جمعی در کامبوج، یوگسلاوی سابق و رواندا نیاز به آن را ضروری‌تر کرد. اساسنامه این دیوان، که کمیته‌ای در مجمع عمومی با مشارکت بیش از صد دولت عضو آن را تهیه کرد، در کنفرانسی که به سال ۱۹۹۸ در شهر روم برگزار شد مورد تصویب ۱۲۰ کشور قرار گرفت. محل دیوان شهر لاهه هالند تعیین شده است و از ۱۸ قاضی برجسته بین‌المللی که برای یک دوره ۹ ساله انتخاب می‌شوند و گروهی از بازپرسان و ماموران تحقیق تشکیل می‌شود. این دادگاه بخشی از سازمان ملل متحد نخواهد بود و در برابر کشورهایی که اساسنامه آن را تصویب می‌کنند پاسخگو خواهد بود. کشورهایی که اساسنامه را تصویب می‌کنند، موافقت می‌نمایند شهروندان خود را که متهم به چنین جرایمی هستند بر طبق قوانین خود مورد پیگرد قانونی قرار دهند و یا آنها را برای محاکمه به دیوان قضایی بین‌المللی تسلیم کنند. اساسنامه دیوان در مقابل پیگردهای تضمین نشده، اجرای قانون را ضمانت می‌کند. از دولت‌ها خواسته می‌شود در وهله نخست دادگاه‌های خود را تشکیل دهند. دیوان فقط زمانی ممکن است مداخله کند که دادگاه‌های ملی قادر یا مایل به اقدام نباشند. سرانجام، شورای امنیت اختیار دارد هر گونه پیگردی را به نظر نامناسب برسد متوقف کند.

نقش ملل متحد در تامین صلح چه می‌باشد؟

سازمان ملل متحد از طریق تمامی فعالیت‌های خود به ارتقاء صلح مبادرت می‌کند. سازمان به عنوان مرکزی برای دیپلماسی و مباحثه، به جای جنگ، برای حل مسالمت آمیز اختلافات تلاش می‌نماید. ملل متحد هنگام بحران‌های بین‌المللی، برای کاستن از فشارها و تسهیل مذاکرات فعالیت می‌کند. به نظر آنها که سعی می‌کنند از برخورد مسلحانه جلوگیری کنند یا آن را متوقف سازند، سازمان نقطه قوتی بشمار می‌آید. ملل متحد از طریق تلاش‌هایش در راه حمایت از حقوق بشر، با عملیات حفظ صلح و با فعالیت در جهت توسعه مجموعه رویه رشد حقوق بین‌الملل، صلح را ارتقاء می‌دهد. سازمان با اعمال دیپلماسی پیشگیرانه، برخوردها را پیش از شروع شدن، متوقف می‌سازد. به انجام انتخابات کمک می‌کند و از برقراری دموکراسی پشتیبانی می‌نماید. سازمان در جهت پیشبرد توسعه اقتصادی و اجتماعی با کوشش در برطرف کردن علل ریشه‌ای جنگ، به حفظ صلح کمک می‌کند. سازمان ملل همراه با دیگر سازمان‌های عضو خانواده ملل متحد، کمک بشردوستانه را تامین می‌کند، پناهندگان را به موطن اصلی خود باز می‌گرداند، به اصلاح زیربنای ملی کمک می‌کند و نوسازی را تشویق می‌نماید.

وظایف ملل متحد در قبال گسترش انواع تسلیحات چیست؟

در میان تلاش‌های سازمان ملل متحد در زمینه پیشبرد صلح و توسعه در جهاتی امن‌تر، خلع سلاح از جایگاه مهمی برخوردار است. سازمان از طریق نهادهای مرتبط خود با مسایل خلع سلاح، و با حمایت از نهادهای بین‌المللی مذاکره کننده، برای تنظیم قواعد و تحکیم اصول چند جانبه در زمینه خلع سلاح فعالیت می‌کند. کشورها از طریق سازمان ملل متحد، ابزارهای ایجاد اطمینان و اعتماد به یکدیگر و تحقیق در مورد پایبندی به موافقتنامه‌ها را در اختیار دارند.

گفتگوهای چند جانبه مانند مذاکرات انجام شده در کنفرانس خلع سلاح، تحت حمایت سازمان ملل متحد به انعقاد چندین موافقتنامه شامل معاهده منع تکثیر سلاح‌های هسته‌ای، معاهده منع جامع آزمایشات هسته‌ای و معاهداتی برای ایجاد مناطق عاری از سلاح هسته‌ای منجر شده است. علاوه بر این نهادهایی برای کمک به کنترل سلاح‌های با قدرت انهدام وسیع ایجاد شده است. به عنوان مثال آژانس بین‌المللی انرژی اتمی حفاظت‌های هسته‌ای را برقرار کرده است و سازمان به منع سلاح‌های کیمیاوی کمک می‌کند تا رعایت کنوانسیون سلاح‌های اتمی تضمین شود. ملل متحد در بخشی از تلاش‌های خود در برقراری صلح، به جمع‌آوری و انهدام صدها هزار سلاح، پس از برخورد نظارت کرده و به بازگشت مبارزان به جامعه مدنی کمک نموده است.

سالانه در بیش از ۵۰ کشور متجاوز از ۲۰ هزار نفر در اثر انفجار میلیونها مین کشته یا دچار نقض عضو می‌شوند. کودکان، زنان و سالخوردگان نخستین قربانیان این “قاتلین خاموش” هستند هر سال در حدود ۲ میلیون مین دیگر کارگزاری می‌شود. ملل متحد در تشویق کشورها به حمایت از کنوانسیون ۱۹۹۷ اتاوا در مورد ممنوعیت کلی تولید، صدور و استفاده از مین‌ها نقش قاطعی عهده‌دار بود و همچنان می‌کوشد الحاق جهانی به این قرارداد را ادامه دهد. این قرارداد که به ابتکار ناروی، کانادا و سایر کشورها پیشنهاد شد، در سال ۱۹۹۷ به امضای بیش از ۱۰۰ کشور رسید. در حدود ۱۰۰۰ سازمان غیر دولتی از ۶۰ کشور در ترغیب حکومتها به قبول قرارداد، نقش عمده‌ای داشتند. به موجب این کنوانسیون، دولت‌های امضاء کننده موظفند در مورد تعداد و انواع مین‌هایی که ذخیره کرده‌اند، مراحل اقداماتی که برای پاک کردن مین‌هایی که کار گذاشته‌اند انجام می‌دهند و در مورد برنامه‌های خود درباره انهدام انبارها و تغییر تولید یا تعطیل کارخانه‌های

مین‌سازی به سرمنشی گزارش دهند. پروتکل مربوط به کنوانسیون سلاح‌های ضد بشری سال ۱۹۸۰ تحت نظارت سازمان ملل متحد، بطور ویژه‌ای به موضوع مین‌های زمینی پرداخته است. دولت‌های طرف این پروتکل در ۱۹۹۶ محدودیت‌های بیشتری را در این رابطه تصویب و موافقت کردند که همه مین‌ها باید قابل بازیابی باشند و پروتکل را به برخوردهای داخلی نیز تسری دادند. تقریباً ۶۰۰۰ خنثی کننده مین در سازمان ملل متحد کار می‌کنند و سازمان از برنامه‌های پاک‌سازی مین در هفت کشور پشتیبانی می‌کند. سازمان نه تنها عمل مین‌روبی را انجام می‌دهد بلکه خنثی کنندگان مین را آموزش می‌دهد، برنامه‌های آگاهی عمومی درباره مین را عملی می‌کند، کار بازرسی مین‌ها را هدایت می‌نماید و از آموزشگاه‌های خنثی سازی مین پشتیبانی به عمل می‌آورد. هدف این فعالیت‌ها آن است که کشورهای درگیر را قادر کند با مسئله برخورد کنند. ملل متحد همچنین به توسعه خدمات صحتی و توان بخشی برای قربانیان مین کمک می‌کند. برنامه‌هایی نظیر آنچه اشاره شد از سال ۱۹۸۹ در نواحی مین‌گذاری شده برخی کشورها مانند افغانستان، آنگولا، بوسنی و هرزگوین، کامبوج،

کرواسی، جمهوری دیمکراتیک خلق لائوس، موزامبیک، رواندا و یمن اجرا شده است. ملل متحد صلاحیت ندارد صلح را به زور تحمیل کند. سازمان، حکومتی جهانی نیست و هیچ گونه اردوی ثابت و تجهیزات نظامی ندارد. سازمان، نیروی پولیس بین‌المللی هم نیست. کارایی سازمان به تمایل سیاسی دولت‌های عضو بستگی دارد که تصمیم بگیرند آیا سازمان برای پایان دادن به مخاصمات وارد عمل شود یا نه و اینکه چه موقع و چگونه این اقدام را انجام دهد. شورای امنیت مسئولیت ویژه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را به عهده دارد. شورا می‌تواند به طرف‌های منازعه فشارهای دیپلماتیک یا سیاسی وارد کند و یا راه‌های حل اختلاف – مانند اعزام هیئت‌های حقیقت‌یابی یا میانجی‌گری – در پیش گیرد. مجمع عمومی می‌تواند باعث تاثیر نفوذ افکار جهانی بر طرف‌های متخاصم شود. تماس‌های دیپلماتیک سرمنشی می‌تواند منجر به انجام مذاکرات و خاتمه دادن به جنگ شود. هنگامی که متارکه جنگ مطرح باشد، شورای امنیت برای کمک به طرفین برای عملی کردن توافقات خود، می‌تواند عملیات حفظ صلح را به اجرا در آورد.

هنگامی که متقاعد سازی با شکست روبرو شود، شورای امنیت می‌تواند اقدام شدیدتری مانند تحمیل مجازات‌های اقتصادی یا اعلام تحریم‌های تجاری را به عمل آورد. برای محاکمه افراد متهم به جنایات جنگی، شورا ممکن است دادگاه‌های بین‌المللی برپا کند، چنانکه در موارد مربوط به رواندا و یوگسلاوی سابق انجام داده است. در برخی از موارد، شورا به دولت‌های عضو اجازه داده است تا در رویارویی با مخاصمه مسلحانه از “همه وسایل لازم” از جمله اعمال زور استفاده کنند. این گونه اقدامات اجرایی – برای مثال، در سال ۱۹۹۱ برای اعاده حاکمیت کویت یا اعاده حکومت قانونی هائیتی در ۱۹۹۴ – تحت نظارت دولت‌های شرکت کننده انجام گرفت.

عملیات حفظ صلح سازمان ملل متحد چیست؟

حفظ صلح برای سازمان ملل متحد در واقع يك تعهد بین‌المللی است. نیروهای پاسدار صلح شامل سربازان، پولیس غیر نظامی، کارشناسان انتخابات، خنثی‌کنندگان مین، ناظران حقوق بشر، متخصصان مسائل غیر نظامی و ارتباطات از ملیت‌های مختلف تشکیل می‌شوند. عملیات حفظ صلح سازمان ملل متحد را شورای امنیت یعنی، جایی که در آن تصمیمات، تابع وتوی هر یک از پنج عضو دائمی است. مقرر می‌دارد شورا بر مبنای توصیه‌های سرمنشی شامل اطلاعات مالی، در مورد هدف، تعداد نیروها و وسعت و مدت عملیات تصمیم‌گیری می‌کند. در مورد بودجه عملیات مجمع عمومی رای می‌دهد.

شورای امنیت وظایف نیروهای حافظ صلح را مطابق با مقتضیات هر وضعیت تعیین می‌کند. نیروهای حافظ صلح ممکن است ناظر بر آتش بس باشند، منطقه حائل ایجاد کنند، به مخالفان پیشین کمک کنند تا موافقت‌نامه‌های صلح را اجرا کنند، به تحویل کمک‌های بشر دوستانه مساعدت می‌کنند، به ترخیص مبارزان سابق و برگرداندن آنها به زندگی عادی کمک کنند، برنامه‌های مین رومی ترتیب دهند، بر انتخابات نظارت یا آنها را هدایت کنند، پولیس غیر نظامی آموزش دهند و بر رعایت حقوق بشر نظارت داشته باشند. نیروهای نظامی که در عملیات سازمان ملل متحد خدمت می‌کنند، فقط طبق قواعد دقیق دفاع از خود یا وقتی که يك طرف مسلح بکوشد آنها را از انجام وظیفه باز دارد، می‌توانند سلاح سبک با خود حمل کنند. کاربرد زور توسط نیروهای حافظ صلح نادر و همواره متضمن انتخاب‌های دشوار و مباحثه است. موثرترین “اسلحه” حافظ صلح، حمایت و تعهد جامعه بین‌المللی نسبت به صلح است. حفظ صلح در هر وضعیتی کارساز نیست. به عنوان مثال به رغم تلاش‌های سازمان ملل متحد در سومالی، طرف‌های درگیر در این کشور به جنگ خاتمه ندادند.

مساله دیگری که تنها از طریق همکاری جهانی می‌توان به مبارزه علیه آن برخاست، تروریسم است. سازمان ملل متحد در مبارزه با تروریسم گام‌های حقوقی و سیاسی برداشته است.

- در حیطه سیاسی، مجمع عمومی همه اعمال تروریسم بین‌المللی را به دفعات محکوم کرده است. کنوانسیون بین‌المللی علیه بمب‌گذاری تروریستی که در سال ۱۹۹۷ به تصویب رسید، مقرر می‌کند که دولتها، متهمان به بمب‌گذاری تروریستی را یا باید تحت پی‌گرد قانونی قرار دهند یا آنها را به کشور اصلی‌شان تسلیم کنند. اعلامیه درباره اقدامات برای رفع تروریسم بین‌المللی مصوب سال ۱۹۹۴، حرکتی واقعی در زمینه اقدامات ملی و بین‌المللی است که در مقابله با تروریسم باید توسط دولتها اجرا گردد.

- از لحاظ حقوقی، سازمان ملل متحد و ادارات وابسته به آن شبکه فراگیری از موافقت‌نامه‌های بین‌المللی را برقرار کرده‌اند که زمینه‌های حقوقی مبارزه با تروریسم را تشکیل می‌دهند. این موافقت‌نامه‌ها کنوانسیون جرائم در هواپیما (۱۹۹۳)، کنوانسیون هواپیما ربایی (۱۹۷۰)، کنوانسیون مربوط به اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمایی (۱۹۷۱)، کنوانسیون پیشگیری و مجازات جرائم علیه دیپلمات‌ها (۱۹۷۳)، کنوانسیون گروگان‌گیری (۱۹۷۹)، کنوانسیون حفاظت از مواد هسته‌ای (۱۹۷۹)، کنوانسیون مربوط به حمله به فرودگاه‌های بین‌المللی (۱۹۸۸)، کنوانسیون علامت‌گذاری مواد منفجره پلاستیکی به منظور کشف کردن آنها (۱۹۹۱) و کنوانسیون مربوط به بمب‌گذاری تروریستی (۱۹۹۷) را در بر می‌گیرد.

از آنجایی که عملیات حفظ صلح سازمان ملل متحد تحت اختیار شورای امنیت انجام می‌شود، کنترل آن به عهده ملل متحد است. سرمنشی با موفقیت شورای امنیت، يك نفر را به عنوان رهبر هیئت و يك نفر را به سمت فرمانده نیرو یا سر ناظر نظامی منصوب می‌کند. رهبر هیئت به سرمنشی گزارش می‌دهد و سرمنشی هم به نوبه خود به شورای امنیت گزارش می‌کند. حکومت‌ها برای تامین نیروی نظامی و پولیس غیر نظامی در عملیات حفظ صلح مورد به مورد، داوطلب می‌شوند. هر حکومت اقتدار نهایی بر نیروهای خود را حفظ می‌کند. همه نیروهای یونیفرم پوش، لباس‌های متحدالشکل ملی خود را به تن می‌کنند. آنها با يك کلاه فلزی یا کلاه پارچه‌ای آبی و يك نشان مخصوص ملل متحد به عنوان نیروهای حافظ صلح سازمان مشخص می‌شوند.

تا اواخر سال ۱۹۹۸، با استفاده از حدود ۳۴۷ و ۱۴ نیروی نظامی و پولیس غیر نظامی سازمان ملل متحد تعداد ۱۶ عملیات در حال اجرا بود. تعداد نیروها نسبت به سال ۱۹۹۳ که به اوج خود رسید و بالغ بر ۸۰۰۰۰ نفر بود، کاهش قابل توجهی داشت. در آن سال برای ۳ عملیات از ۱۴ عملیات (که در کامبوج، سومالی و یوگسلاوی سابق به اجرا درآمد) در حدود ۶۳۰۰۰ نیروی متحدالشکل یا بعبارتی ۸۰ درصد کل نیروها شمارش شدند. به خلاف شمار نیروها، تعداد عملیات برای بیش از چندین سال نسبتاً ثابت مانده است و بین ۱۴ تا ۱۷ عملیات در يك زمان بوده است. این عملیات شامل چندین عملیات طولانی مانند عملیات در قبرس و جامو و کشمیر بود که با وجود ماهیت به ظاهر غیرقابل نظارت برخوردارها در این مناطق، حضور نیروها ضروری به نظر می‌رسید. در سال ۱۹۸۸ عملیات جدیدی در جمهوری آفریقای مرکزی و سیرالئون به اجرا درآمد. تعداد کشورهای داوطلب تامین نیروهای متحد نیز تقریباً تعداد ۷۵ کشور ثابت مانده است.

بطور کلی حدود ۱۱۸ کشور، نیروی نظامی و غیرنظامی عملیات حفظ صلح سازمان ملل متحد را تامین کرده‌اند. حفظ صلح امروز ملل متحد، با نیازهای جهان‌ناپایداری که در آن برخوردهای زیادی در داخل کشورها

روي مي‌دهد، انطباق مي‌يابد. نيروهاي حافظ صلح سازمان ملل متحد بطور فزاينده‌اي از تلاش‌هاي برقراري صلح حمايت مي‌کنند و در جريان جنگ‌هاي داخلي و برخوردهاي نژادي به تخفيف آلام کمک مي‌کنند. علاوه بر اين درگيري رو به رشد سازمان‌هاي منطقه‌اي در رفع اختلافات باعث شده است که برخي از عمليات اخير سازمان ملل متحد در ارتباط با تلاش‌هاي خود براي بازسازي جوامعي که در اثر جنگ از هم پاشيده شده‌اند، همکاري روزافزوني با ديگر تشکيلات مانند ادارات سازمان ملل و سازمان‌هاي غير دولتي دارند. حفظ صلح سازمان ملل متحد در کمک به جامعه بين‌المللي براي حل اختلافات همچنان به نقش قاطع خود ادامه مي‌دهد. اين عمليات به عنوان نماد مقدم همکاري بين‌المللي و عملي براي حل و رفع مسالمت‌آمیز اختلافات بر جا مي‌ماند. دولت‌هاي عضو، سازمان‌هاي منطقه‌اي و دفتر مرکزي سازمان ملل متحد براي ارتقاء آمادگي، ظرفيت موجود، پشتيباني تدارکاتي و آموزش فعاليت مي‌کنند.

تا اواخر سال ۱۹۹۸، هشتاد کشور عضو تمايل خود را براي ورود به ترتيبات موجود سازمان ملل متحد رسماً اظهار کرده‌اند. از اين تعداد شصت و يك کشور منابعي را که مي‌توانستند در صورت اتخاذ تصميم به شرکت در عمليات، فراهم کنند، مشخص کرده بودند و بيست کشور موافقت‌نامه‌هاي موجود در اين زمينه را امضاء کرده بودند. در اين چهارچوب گروهی از کشورهای عضو به منظور بالا بردن ظرفيت نيروهاي خود براي همکاري با يکديگر در زمينه حفظ صلح، نيروهاي آماده به خدمت با آمادگي بالا را ايجاد کرده‌اند. مرکز کنترل وضعيت واقع در مقر سازمان ملل متحد در نيويارک، ارتباطي شبانه‌روزي را با همه عمليات حفظ صلح امکان‌پذير مي‌سازد. انبار تدارک و ذخيره سازي سازمان ملل متحد واقع در برينديسي (Brindisi) ایتالیا ذخيره سازي و نگهداري دارائي‌هاي قابل استفاده مجدد را بهبود مي‌بخشد، در زمينه‌هاي تهيه و تدارک، صرفه‌جويي مي‌کند و تجهيز سريعتر نيرو براي عمليات جديد را تسهيل مي‌کند.

ملل متحد چگونه سرمايه‌گذاري مينمايد؟

در چند سال اخير، سازمان ملل متحد به منظور بالا بردن کارآيي و کفايت خوداصلاحات عمده‌اي را به عمل آورده است. اين اصلاحات شامل انتصاب معاون سرمنشي در امور نظارت داخلي، کاهش هزینه‌هاي اجرائي، تفقيذ پست هاي بزرگ غير ضروري و حذف حدود یک هزار کرسی در ادارات مختلف ملل متحد. بودجه ۵۳، ۲ ميليارد دلاري سال ۱۹۹۹-۱۹۹۸، کاهش ۷۶ ميليون دلاري يا حدود ۳ درصدي را نسبت به بودجه سال ۱۹۹۷-۱۹۹۶ نشان مي‌دهد، و اين کاهش براي نخستين بار در دوره‌اي چنين کوتاه اتفاق افتاده است. با انتصاب کوفي عنان بحيث سرمنشي ملل متحد، آهنگ اصلاحات به طور اساسي سرعت بيشتري يافت. عنان مجموعه اصلاحات دور از دسترسي را که تا کنون به مجمع عمومي پيشنهاده شده مطرح کرده است. از جمله اقدامات اجرا شده يا در دست اقدام مي‌توان به موارد زير اشاره کرد:

- 1- کاهش هزینه‌هاي اداري و استفاده از اندوخت‌ها براي فعاليت‌هاي توسعه؛
- 2- سازماندهي برنامه‌کار ملل متحد در چهار زمينه اصلي يعني صلح و امنيت، مسائل اقتصادي و اجتماعي و امور بشر دوستانه در کنار مساله حقوق بشر به عنوان موضوعي مربوط به همه آنها؛
- 3- انتصاب معاون سرمنشي براي رسيدگي به کارهاي روزمره سازمان ملل متحد و هماهنگ کردن تلاش‌هاي آن در زمينه اصلاحات؛
- 4- تاسيس هينتي متشکل از مديران ارشد سازمان ملل متحد به منظور سرعت بخشيدن به روند تصميم گيري و افزايش هماهنگي؛
- 5- تاسيس گروه عمران ملل متحد متشکل از رؤساي برنامه‌هاي عمران و صندوق‌هاي سازمان ملل به منظور تسهيل تصميم گيري مشترک درباره فعاليت‌هاي توسعه؛
- 6- تشييت بخش واحدی براي فعاليت دفتر مرکزي ملل متحد در امور اقتصادي و اجتماعي؛
- 7- ادغام برنامه‌هاي مربوط به حقوق بشر در يك اداره واحد؛
- 8- ادغام برنامه‌هاي مربوط به مبارزه با جرائم، حمل و نقل مواد مخدر، تطهير پول و تروريسم در يك اداره واحد؛
- 9- گنجاندن صندوق‌ها و برنامه‌هاي مختلف سازمان ملل متحد مستقر در هر کشور در اداره‌اي واحد (خانه سازمان ملل متحد) تحت نظر هماهنگ کننده مقيم، و اين راه يعني استقرار در ساختماني مشترک براي اجرائي همه امور، افزايش هماهنگي و کاهش هزینه‌ها را در پي خواهد داشت؛
- 10- انجام اصلاحات عمده در مجموعه کارمندان با هدف بهتر کردن مديريت در همه رده‌ها. در زمينه تسهيل روند کار، کاهش بيروکراسي اداري در دفتر مرکزي و ادارات مربوط و قطع فعاليت‌هايي که ديگر مفيد نيستند، گام‌هاي برداشته شده است.

بودجه ملل متحد چقدر است؟

در سال ۱۹۹۹، بودجه جاري سازمان ملل متحد به حدود ۲۶، ۱ ميليارد دالر رسيد. بودجه جاري که عمليات حفظ صلح را در بر نمي‌گيرد، هزینه فعاليت‌ها، کارکنان و اقدامات زيربنايي اساسي سازمان ملل را تامين

می‌کند. همه کشورهایایی که عضو سازمان ملل متحد هستند طبق منشور که معاهده‌ای بین‌المللی است، موظفند سهمی از بودجه را بپردازند. سهمیه هر دولت بر مبنای سهم آن در اقتصاد جهانی محاسبه می‌شود. با احتساب هزینه‌های سازمان ملل متحد، برنامه‌ها و صندوق‌ها و ادارات تخصصی، به استثنای بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول (IMF) و صندوق بین‌المللی توسعه زراعتی (IFAD) ملل متحد سالانه حدود ۱۰ میلیارد دالر هزینه می‌کند. حدود دوسوم از این مبلغ از محل کمک‌های داوطلبانه کشورهای عضو و بقیه از سهمیه موظف آنها تامین می‌شود.

در سال ۱۹۹۶ ملل متحد حدود ۳،۴ میلیارد دالر در زمینه فعالیت‌هایی اجرای توسعه، عمدتاً برای برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی و بشر دوستانه صرف کمک به فقیرترین کشورهای جهان کرد. علاوه بر این، بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول و صندوق بین‌المللی توسعه زراعتی سالانه میلیارد‌ها دالر وام برای کمک به ریشه‌کنی فقر، حمایت از توسعه و تثبیت اقتصاد جهانی اختصاص می‌دهند.

همچنان اقدامات سازمان ملل متحد برای امورتجارتی در سراسر جهان سود آور است. جامعه تجاری و سازمان ملل متحد در زمینه ارتقای رشد و ثبات اقتصادی، ایجاد اشتغال و سرمایه‌گذاری منافع مشترکی دارند. کار سازمان مانند کمک در انجام انتخابات، ارتقای سواد و ریشه‌کنی بیماری به ایجاد جوامع با ثبات، کارآمد و دموکراسی کمک می‌کند: امکان سرمایه‌گذاری آسان را که بدون آن، سرمایه‌گذاری خصوصی نمی‌تواند فعالیت داشته باشد، فراهم می‌آورد.

تلاش‌های سازمان ملل متحد برای توسعه صادرات، موانع تجاری را برطرف می‌کند، قوانین تجاری یکنواخت را گسترش می‌دهد و از سود حاصل از حق پدیدآورنده در همه جا پشتیبانی می‌کند.

سازمان ملل متحد در زمینه مخابرات، هوانوردی، کشتیرانی و خدمات پستی معیارهای فنی را معین می‌کند که معاملات بین‌المللی را امکان پذیر می‌سازند.

تلاش‌های سازمان به منظور پیشبرد اصلاحات در جهت بازار، برای تسهیل معاملات تجاری و توسعه قوانین مساعد برای تجارت بطور تخمینی حدود ۲۵ میلیارد دالر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای در حال تحول را در پی داشته است.

ملل متحد خریدار عمده کالاها و خدمات به ارزش تقریبی ۳ میلیارد دالر در سال است. یونیسف نیمی از واکسین‌های تولید شده در جهان را خریداری می‌کند، در عین حال صندوق جمعیت سازمان ملل بزرگترین خریدار وسایل پیشگیری از بارداری در جهان است.

شرکت‌های ایالات متحده همواره بزرگترین فروشندگان کالا و خدمات به سازمان ملل متحد هستند. در سال ۱۹۹۷ شرکت‌های آمریکایی ۵۹ درصد از آنچه که از طریق مقر سازمان ملل در نیویارک تهیه شده بود را تامین کردند (۱۹۲ میلیون دالر از ۳۲۷/۵ میلیون دالر).

مشارکت میان سازمان ملل متحد و بخش خصوصی رو به افزایش است. به عنوان مثال سازمان صحتی جهانی موافقت‌نامه‌ای را به مبلغ ۵،۱ میلیارد دالر برای مدت ۲۰ سال به منظور ریشه‌کنی بیماری پاپیلی (Elephantiasis) در سرتاسر جهان با شرکت دواسازی انگلیسی (Smithicline Beechman) منعقد کرده است. شرکت‌های الکترونیک کمک‌های فنی لازم برای تحقق ادارات اتوماتیک گمرکی مطرح شده در کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد را تامین می‌کند.

جهان تجارت از فعالیت سازمان ملل قدردانی کرده است. در سال ۱۹۹۷ تدرنر (Ted Turner) یکی از روسای شرکت تایم‌وارنر (Time-Warner) هدیه‌ای یک میلیارد دلاری برای برنامه‌های توسعه و کمک‌رسانی سازمان ملل متحد اختصاص داد. باشگاه‌های (Rotary Clubs) در سراسر جهان بیش از ۴۰۰ میلیون دالر به تلاش‌های سازمان صحتی جهانی در زمینه ریشه‌کنی بیماری فلج (Pilio) اختصاص داده‌اند و انجمن‌های لاینز (Lions Club) در سراسر جهان نیز بسیاری از برنامه‌های یونیسف را مورد حمایت قرار می‌دهند. برای بررسی هزینه‌های سازمان ملل متحد که سالانه در حدود ۱،۲۶ میلیارد دالر برای دفتر مرکزی ملل متحد و ۱۰ میلیارد دالر برای ادارات ملل متحد است، آن را با هزینه‌های حکومت‌ها و سازمان‌های دیگر مقایسه می‌کنیم:

= بودجه اداری ۱۵ کشور عضو اتحادیه اروپا در سال ۱۹۹۸ رقمی حدود ۸،۴ میلیارد دالر را تشکیل داد.
= در ایالات متحده، دو ایالت ورمونت و داکوتای جنوبی با کمترین بودجه، هر یک بودجه‌ای بیش از ۲ میلیارد دالر دارند.

= بودجه اداره اطفانیه شهر توکیو، ۱،۸ میلیارد دالر است.

= دانشگاه پنسیلوانیا بودجه ۱،۴ میلیارد دلاری دارد.

= بودجه فعالیت‌های حقوق بشر سازمان ملل متحد در سراسر جهان کمتر از بودجه سالن اپرای زوریخ است.

= بودجه سازمان صحتی جهانی برابر بودجه یک شفاخانه آموزشی متوسط در یک کشور صنعتی است.

مخارج سازمان ملل متحد طی مراحل دقیقی با مشارکت همه کشورهای عضو معین می‌شود.

در ابتدا، بودجه سازمان ملل متحد پس از بررسی دقیق درخواست‌های ادارات ملل متحد، توسط سرمنشی به

مجمع عمومی پیشنهاد می‌شود. پس از آن، ۱۶ عضو کمیته مشورتی مسائل اداری و مالی و ۳۴ عضو کمیته برنامه‌ها و هماهنگی آن را تحلیل می‌کنند. پیشنهادها این کمیته‌ها به کمیته اداری و مالی مجمع عمومی که متشکل از همه کشورهای عضو است، فرستاده می‌شود که رسیدگی بیشتری در بودجه می‌کند. سرانجام، برای بررسی و تصویب نهایی به مجمع عمومی ارسال می‌گردد. کشورهای صنعتی از جمله ایالات متحده در تأمین بودجه ملل متحد نقش خیلی بزرگ دارد.

در شرایط واقعی پس از تورم و بی‌ثباتی پولی، بودجه سازمان برای چند سال کاهش داشته است. این کاهش با وجود تقاضاهای دائم کشورهای عضو برای برنامه‌ها و فعالیت‌های جدید بوده است. بودجه سال ۱۹۹۸-۱۹۹۹ کاهش قطعی ۳ درصدی را نسبت به سال ۱۹۹۷-۱۹۹۶ نشان می‌دهد.

هزینه حفظ صلح باید با هزینه بسیار کلان جنگ از نظر خسارات مالی و جانی مقیسه شود. هزینه‌های سالانه حفظ صلح در سال ۱۹۹۴ در جریان عملیات گسترده در یوگسلاوی سابق به ۳،۵ میلیارد دلار یعنی به بالاترین حد خود رسید. تا سال ۱۹۹۶ هزینه‌های حفظ صلح به ۱،۴ میلیارد دلار و در سال ۱۹۹۷ به ۱،۳ میلیارد دلار تنزل کرد. در سال ۱۹۹۸ پیش‌بینی می‌شد این هزینه‌ها به پایین‌تر از ۱ میلیارد دلار یعنی کمتر از ۲٪ از مخارج نظامی جهان برسد. سالانه مبلغی بیش از این میزان برای اداره پولیس شهر نیویارک صرف می‌شود. عملیات حفظ صلح بودجه‌های خاص خود را دارند. این بودجه‌ها به طور جداگانه، مطابق معیاری که برای بودجه جاری به کار می‌رود، توسط مجمع عمومی تعیین می‌شود. این معیار سهمیه‌بندی بیشتری در مورد عضو دائم شورای امنیت را مقرر می‌کند. زیرا آنها حق وتوی تصمیمات شورا و همانگونه که مجمع عمومی تأکید کرده، "مسئولیت‌های ویژه" در قبال عملیات حفظ صلح را برعهده دارند. در سال ۱۹۹۸، پنج عضو دائم یعنی چین، فرانسه، فدراسیون روسیه، بریتانیا و ایالات متحده حدود ۴۹ درصد هزینه‌های حفظ صلح را تأمین کردند (کمتر از ۵۷ درصدی که در ۱۹۹۲ تقبل کرده بودند)، سایر کشورهای صنعتی به همان میزان که سهم بودجه جاری تعیین گردیده، سهمیه بندی شده‌اند، در این میان کشورهای در حال توسعه از تقلیل و تخفیف قابل توجهی برخوردار شدند.

چگونه بر مصارفات ملل متحد نظارت می‌شود ؟

به منظور اطمینان از اینکه بودجه فقط برای هدف‌های مجاز و تصویب شده و تا حد امکان به طور موثر صرف شود، نظارت‌های داخلی اعمال می‌شود.

- اداره طرح و برنامه، بودجه و محاسبات به ریاست ممیز مالی سازمان ملل متحد تعلق دارد و مسوول اصلی نظارت است. هر یک از ادارات ملل متحد، دفتر نظارت خود را دارند.

- اداره خدمات نظارت داخلی سازمان ملل متحد به ریاست فردی که به اندازه تارنوال عمومی ایالات متحده صلاحیت تحقیق و نظارت را دارد، فعالیت‌های سازمان ملل را در سراسر جهان زیر نظر دارد. این اداره که مستقیماً به کشورهای عضو در مجمع عمومی گزارش می‌دهد، امور ممیزی، ارزیابی، نظارت و بازرسی داخلی را انجام می‌دهد. این اداره همچنین به موارد عنوان شده اسراف، تقلب، سوءاستفاده و سوء مدیریت رسیدگی می‌کند. یک خط محرمانه سریع به اداره اجازه می‌دهد که اطلاعاتی در مورد تخلفات عنوان شده، دریافت کند. - هیئت بازرسان خارجی به حسابها رسیدگی می‌کند. این هیئت مرکب از تارنوالان عمومی سه کشور عضو به انتخاب مجمع عمومی است. هر تارنوال یک اداره تحقیق و بررسی تعیین می‌کند که دفترهای سازمان ملل متحد در سراسر جهان را مورد بازدید و بازرسی قرار می‌دهند.

- واحد بازرسی مشترک کمک می‌کند فعالیت سازمان‌های مختلف ملل متحد به اقتصادی‌ترین روش انجام شود و از منابع استفاده مطلوب گردد. این بازرسان اختیارات وسیعی برای رسیدگی به همه امور مربوط به کارایی و استفاده صحیح از امور مربوط را دارند و می‌توانند تحقیقاتی را در محل انجام دهند.

نخستین معیاری که دولت‌های عضو در کمیته سهمیه‌های مجمع عمومی در نظر می‌گیرند، توانایی پرداخت کشورها است. این امر با برآورد تولید ناخالص ملی (GNP) کشورها با تعدیلاتی برای کشورهایی که درآمد سرانه پائین دارند، تعیین می‌شود. بدین ترتیب برای هر دولت عضو سهم درصدی از بودجه تعیین می‌شود که از حداقل ۱٪ تا حداکثر ۲۵ درصد متغیر است. در سال ۱۹۹۹ سهم سی و چهار کشور که در زمره نرخ حداقل قرار داشتند، هر کدام ۳۹۱،۱ دلار بود. بیشترین سهمیه متعلق به ایالات متحده بود که باید ۳۰۴،۳۹۵،۵۵۵ دلار پرداخت می‌کرد.

ده کشور ردیف اول تأمین کننده بودجه ملل متحد میزان سهمیه به میلیون دلار :

۳۰۴/۳۹۵/۵۵۵ ایالات متحده

۲۰۷/۶

۱۹/۹۸

جاپان

۱۰۱/۹

۹/۰۸

آلمان
۶۷/۹
۶/۵۴
فرانسه
۵۶/۴
۵/۴۳
ایتالیا
۵۲/۹
۵/۰۹
بریتانیا
۲۸/۶
۲/۷۵
کانادا
۲۶/۹
۲/۵۸
اسپانیا
۱۶/۹
۱/۶۳
هالند
۱۵/۴
۱/۴۸

فدراسیون روسیه

آیا حق عضویت‌ها ناعادلانه تقسیم می‌شوند؟

از آنجایی که تعیین سهمیه‌ها بر مبنای درآمد محلی است، کشورهای ثروتمندتر حق عضویت بیشتر و کشورهای فقیرتر کمتر پرداخت می‌کنند. در سال ۱۹۷۴ مجمع عمومی، حداکثری به میزان ۲۵ درصد را برای هر سهم دهنده تعیین کرد. تا بحال این سقف تعیین شده فقط به نفع ایالات متحده بوده است زیرا در غیر اینصورت باید بیش از ۲۹ درصد پرداخت می‌کرد. این نسبت برای سایر کشورها بطور متفاوت در نظر گرفته می‌شود. دومین کشور دارای سهمیه تعیین شده بالا، جاپان است که در سال ۱۹۹۹، سهمی معادل ۱۹،۹ درصد داشت. اتحادیه اروپا متشکل از ۱۵ کشور بیش از ۳۶ درصد بودجه را تامین می‌کند. معیار سهمیه بندی‌ها هر سه سال یکبار براساس آخرین آمارهای درآمد ملی مورد تجدید نظر قرار می‌گیرد، تا برآوردها بطور عادلانه و دقیق انجام شود.

هنگامی که کشورهای سهمیه در بودجه جاری سازمان ملل متحد به ترتیب میزان سهمیه طبقه‌بندی شوند، مشخص می‌شود که تعداد کمی از کشورها موظف به پرداخت سهم قابل توجهی از بودجه هستند. ولی اگر معیار دیگری بکار رود، موضوع تفاوت می‌کند. اگر به سرانه سهمیه‌ها توجه نمایم چند کشور کوچک را در میان ده کشور اول تامین کننده بودجه مشاهده می‌کنیم.

سرانه ده کشور اول تامین کننده بودجه جاری ۱۹۹۸

۱/۷۷ دالر

۱/۷۶

لوکزامبورگ

۱/۵۲

جاپان

۱/۴۸

ناروی

۱/۳۹

دانمارک

۱/۳۳

سوئدن

۱/۲۸

ایسلند

۱/۲۶

آلمان

۱/۲۵

اتریش

۱/۱۹

فرانسه

بخش بزرگی از سهمیه‌ای که برخی کشورهای صنعتی بزرگ برای ملل متحد اختصاص می‌دهند، برحسب بودجه‌ای که سازمان ملل برای خرید مواد، پرداخت حقوق و هزینه‌های عملیاتی در آن کشورها هزینه می‌کند، به خود آنها باز می‌گردد. بیشتر کارشناسان فنی که ملل متحد استخدام می‌کند، از کشورهای صنعتی هستند. این کشورها عمدتاً طرف قراردادها و خریدهای تجهیزاتی سازمان ملل متحد محسوب می‌شوند. در سال ۱۹۹۷ سازمان‌های تحت پوشش ملل متحد ۵۷ درصد نیازهای خود، معادل ۱،۶ میلیارد دالر کالا و خدمات را از کشورهای صنعتی تهیه کردند.

چرا ملل متحد در بحران مالی بسر می‌برد؟

سازمان ملل متحد در بحران مالی به سر می‌برد زیرا کشورهای عضو سهم خود از هزینه‌های برنامه‌هایی را که خودشان توافق کرده‌اند نمی‌پردازند. برخی کشورها بخاطر وجود پاره‌ای مشکلات فنی مربوط به بودجه یا خیلی ساده به دلیل فقیر بودن از پرداخت به موقع بدهی‌های خود سر باز می‌زنند. کشورهای دیگر به عنوان راهی برای اعمال فشار به ملل متحد یا رسیدن به هدفی سیاسی از پرداخت خودداری کرده‌اند. هیچ دولت یا شرکت خصوصی نمی‌تواند تحت چنین شرایطی انجام وظیفه نماید بخصوص که درخواست کشورهای عضو از سازمان ملل با وجود به تعویق افتادن بدهی‌ها مدام بیشتر و بیشتر می‌شود.

ده دولت عضو، که در مجموع بالاترین بدهی را دارند:

۱۲۹۴/۲

ایالات متحده

۲۱۸/۱

اوکراین

۱۳۳/۲

فدراسیون روسیه

۹۸/۴

جاپان

۵۵/۳

روسیه سفید

۴۶/۷

برزیل

۱۵/۱

یوگوسلاویا

۱۲/۵

عراق

۱۱/۳

ایران

۱۰/۱

آرژانتین

- ارقام شامل بدهی مربوط به بودجه جاری سازمان ملل، عملیات حفظ صلح و دادگاه‌های بین‌المللی ملل متحد برای یوگوسلاوی سابق و رواندا است. تا ۳۱ دسامبر ۱۹۹۸ مجموع سهمیه‌های عقب افتاده برای سال ۱۹۹۸ و سال‌های قبل دو میلیارد دالر بود که ۴۱۷ میلیون دالر آن مربوط به بودجه جاری بود. از ۱۸۵ کشور عضو، ۶۸ کشور (یا ۳۶ درصد) بدهی‌های مربوط به بودجه جاری را به طور کامل پرداخت نکرده‌اند. طبق منشور ملل متحد (ماده ۱۹) هر کشور عضو که سهمیه عقب افتاده‌اش معادل و یا بیشتر از مبلغ سهمیه مربوط به دو سال قبلی‌اش باشد، در مجمع عمومی حق رای نخواهد داشت. اعضای مختلفی در طول سالها از این مجازات زیان دیده‌اند.

در عین حال که برخی از کارها بزرگ خانواده سازمان ملل متحد شناخته شده هستند، بسیاری از آنها که برای مردم در همه جا، سودمند هستند، اغلب نادیده گرفته می‌شوند. در این میان می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- سازمان ملل متحد و کارگزاری‌های آن، امور مربوط به بهداشت میلیون‌ها نفر، توجه‌سرنوشت کودکان جهان، مبارزه با بیماری مالاریا و بیماری‌های ساری دیگر، تامین آب آشامیدنی سالم، حمایت از سلامت

مصرف کنندگان را بهبود بخشیده است. در نتیجه طول عمر و امید به زندگی را در سراسر جهان بالا برده است.

- بخش عمده‌ای از حقوق بین‌الملل بواسطه سازمان ملل متحد در پنج دهه گذشته جنان توسعه‌ای یافته است که در تمام تاریخ گذشته بشری چنین توسعه‌ای را نداشته است.

- امدادسازان های ملل متحد به امداد و حمایت از بیش از ۲۵ میلیون پناهنده و افراد بی‌خانمان در سراسر جهان کمک می‌کنند.

- ملل متحد در سال ۱۹۴۸ اعلامیه جهانی حقوق بشر را که اعلامیه‌ای تاریخی در مورد حقوق و آزادی‌های برای همه مردان و زنان بود تنظیم کرد. متجاوز از هشتاد معاهده سازمان ملل در مورد حقوق بشر، از حقوق خاص حمایت کرده، آنها را ارتقاء می‌دهد.

- ملل متحد و ادارات مربوط آن شامل بانک جهانی و برنامه عمران ملل متحد محرك اولیه برای پیشبرد توسعه در کشورهای فقیرتر هستند که کمک به ارزش بیش از ۲۵ میلیارد دلار در سال را تامین می‌کنند.

- ملل متحد به انتخابات در بیش از ۷۰ کشور، به تحکیم روند دموکراتیک کمک کرده است.

- برنامه عمران ملل متحد بزرگترین تامین کننده بین‌المللی کمک‌ها برای توسعه در جهان است که با بودجه سالانه تقریباً یک میلیارد دلار و علاوه بر این با موجب شدن سرمایه‌گذاری خصوصی و دولتی به ارزش تقریبی ۹ میلیارد دلار، از هزاران طرح عمرانی در سراسر جهان پشتیبانی می‌کند.

- درخواست‌های کمک از ملل متحد برای کمک‌های اضطراری به مردم متاثر از جنگ و بلاهای طبیعی به بیش از یک میلیارد دلار در سال می‌رسد.

- برنامه جهانی غذا که بزرگترین سازمان کمک غذایی جهان است سالانه در حدود یک سوم کمک‌های غذایی جهان را تامین می‌کند.

- سازمان ملل بنیانگذار نهضت بزرگ ختم استعمار بود، که منجر به استقلال بیش از هشتاد کشور شده است.

- طی یک رشته عملیات هماهنگ شده توسط سازمان صحت جهانی، بیماری آبله در جهان ریشه کن شد. اقدام دیگر سازمان صحت جهانی فلج اطفال از قاره آمریکا بوده است که این گام مهمی در جهت ریشه‌کنی این بیماری در سراسر جهان تا پایان سال دو هزار بوده است.

- صندوق کودکان ملل متحد و سازمان صحت جهانی یک رشته اقدامات را علیه شش بیماری کشنده انجام داده‌اند و در نتیجه زندگی بیش از دو میلیون کودک را هر سال نجات داده‌اند.

بهترین راه پشتیبانی موثر از سازمان ملل از طریق شبکه سازمان‌های غیر دولتی مرتبط با ملل متحد است. انجمن‌های سازمان ملل که اغلب با تقسیمات محلی زیاد، تقریباً در ۸۰ کشور وجود دارند نیز از ویژه‌ترین امکانات هستند. صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در کشورهای جهان، کمیته‌های ملی دارد که آگاهی مربوط به برنامه‌های یونیسف را اشاعه می‌دهند و وجوه مالی جمع‌آوری می‌کنند تا به تحقق برنامه‌ها کمک کنند. در حدود پنج هزار باشگاه، مرکز و انجمن یونسکو در بیش از صدوبیست کشور، فعالیت‌هایی در زمینه‌های آموزش، علوم، فرهنگ و ارتباطات انجام می‌دهند. واحدهای اصلی تماس و ارتباط، مراکز اطلاعات و خدمات سازمان ملل متحد در سراسر جهان است.

منابع قابل استفاده: جمعیت دفاع از حقوق بشر، گزارش کوقی عنان درسامبله عمومی ملل متحد در سالهای ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶، شماره‌های متعدد بولتن اطلاعاتی جهان ما و مصاحبه‌ها و بیاناتی‌های سران کشورهای بزرگ در نشست‌های سالانه ملل متحد.

www.esalat.org